

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE OBCE HEJTMÁNKOVICE 2022 – 2032

ZÁKLADNÍ ÚDAJE:

Pořizovatel dokumentu: Obec Hejtmánkovice

Adresa: Hejtmánkovice 64, 550 01 Broumov

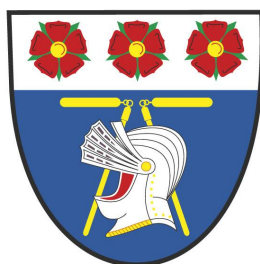
IČ: 00653594

Internetová stránka: www.hejtmankovice.cz

Kontaktní osoba: Václav Harasevič, starosta

Emailová adresa: starosta@hejtmankovice.cz

Telefonní číslo: +420 491 523 770

Zpracovatel: DSO Broumovsko

Adresa: Klášterní 1, 550 01 Broumov

IČ: 67438539

Internetová stránka: www.dsobroumovsko.cz

Telefonní číslo: +420 723 913 796 (Karel Rejchrt, předseda DSO)

DSO
BROUMOVSKO
CZECH REPUBLIC

Datum: 3/2022

Zastupitelé obce Hejtmánkovice na svém zasedání, které se uskutečnilo dne 25.4.2022, schválili strategický dokument **Strategický plán rozvoje obce Hejtmánkovice na období 2022 – 2032**, usnesením číslo 04/22/z04. Jedná se o základní plánovací dokument a zároveň nástroj pro řízení rozvoje obce na uvedené období.

OBSAH

1 ÚVOD	5
2 ANALYTICKÁ ČÁST	7
2.1 CHARAKTERISTIKA OBCE	7
2.1.1 Historický vývoj	8
2.1.2 Poloha obce a vnější vztahy	10
2.1.3 Přírodní podmínky	11
2.2 OBYVATELSTVO	14
2.3 EKONOMIKA A SITUACE NA TRHU PRÁCE	19
2.4 VYUŽITÍ PŮDY A ZEMĚDĚLSTVÍ	24
2.5 CESTOVNÍ RUCH	26
2.6 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	30
2.6.1 Zásobování pitnou vodou	30
2.6.2 Kanalizace a čištění odpadních vod	30
2.6.3 Odpadové hospodářství	30
2.6.4 Vytápění	31
2.6.5 Veřejné osvětlení	31
2.6.6 Dopravní obslužnost a infrastruktura	31
2.7 OBČANSKÁ VYBAVENOST	34
2.7.1 Bydlení	34
2.7.2 Školství	34

2.7.3 Zdravotnictví	35
2.7.4 Organizace, sport a spolky	36
2.7.5 Služby	38
2.7.6 Informační servis obce	38
2.7.7 Správa obce	39
2.8 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	41
2.9 SWOT ANALÝZA	46
3 NÁVRHOVÁ ČÁST	50
STRATEGICKÁ VIZE	50
STRATEGICKÉ CÍLE	50
CÍL 1 : SPRÁVA OBCE	52
CÍL 2 : UDRŽITELNÝ ROZVOJ S PODPOROU CESTOVNÍHO RUCHU	53
CÍL 3 : VOLNOČASOVÉ AKTIVITY	53
4 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	54
CÍL 1: SPRÁVA OBCE	55
CÍL 2: UDRŽITELNÝ ROZVOJ S PODPOROU CESTOVNÍHO RUCHU	61
CÍL 3: VOLNOČASOVÉ AKTIVITY	64
ZPŘÍSTUPNĚNÍ DOKUMENTU	66
HODNOCENÍ PLNĚNÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU	66

1 ÚVOD

Podle zákona o obcích, č. 128/2000 Sb. je program rozvoje obce základním plánovacím dokumentem obce. Strategický plán rozvoje obce Hejtmánkovice bude tedy hlavním nástrojem řízení rozvoje obce Hejtmánkovice na nadcházející roky. Strategický plán formuluje představy o budoucím vývoji Hejtmánkovic na základě analýzy současné situace. Strategický plán také navrhuje konkrétní aktivity, které pomohou tyto představy úspěšně uskutečnit. Hlavním smyslem tohoto dokumentu je napomáhat zaměstnancům i zastupitelům obce s řízením rozvojových činností (při rozhodování zastupitelstva, při přípravě projektů, při tvorbě rozpočtu). Strategický dokument dále zvýší připravenost obce k podání žádostí o dotační podporu, čímž pomůže Hejtmánkovicím se získáním vnějších finančních prostředků. Dalším, avšak neméně důležitým úkolem dokumentu, je informování veřejnosti a podnikatelských subjektů v obci o směřování obce v příštích letech.

Strategický rozvojový plán je zpracováván na střednědobý časový horizont, tj. na 10 let. Plánovacím obdobím dokumentu jsou roky 2022–2032. DSO Broumovsko je realizátorem projektu s názvem: "DSO Broumovsko – profesionalizace veřejné správy a zpracování strategických a koncepčních dokumentů, reg. č. projektu: CZ.03.4.74/0.0/0.0/18_092/0014436 v rámci výzvy č. 092 v rámci Operačního programu Zaměstnanost (OPZ), který je finančně podpořen z prostředků EU a státního rozpočtu ČR. Projekt je zaměřen na vzdělávání úředníků a volených zástupců jednotlivých obcí, na tvorbu strategických a koncepčních dokumentů jednotlivých členských obcí DSO Broumovsko, a na vytvoření strategického dokumentu samotného DSO. Na zpracování strategického plánu rozvoje obce Hejtmánkovice se podíleli starosta, vybraní zaměstnanci obce, zastupitelé obce a zástupci DSO Broumovsko. Všichni zúčastnění měli možnost vyjádřit svůj názor na nynější situaci v obci a formulovat své představy o budoucím vývoji Hejtmánkovic. Začátek spolupráce při sestavování dokumentu je datován na říjen 2020. Obyvatelé obce se zapojili do tvorby strategie prostřednictvím pracovních skupin sestavených ke

strategickým plánům a formou dotazníkového šetření.

Strategický plán rozvoje obce i koncepce celé oblasti Broumovska je v souladu se strategií rozvoje Královéhradeckého kraje. Vize Královéhradeckého kraje, tj. „Královéhradecký kraj – místo pro kvalitní život“, se promítá do cílů samotné obce a navazuje na ni. Výchozí podmínky, totiž rovnoměrný rozvoj měst a obcí, vysoká kvalita života obyvatel, posilování konkurenceschopnosti a vzdělanostní struktury regionu, jsou integrovány do strategického plánu. Strategický plán obce Hejtmánkovice je tak v souladu s nadřazenými strategiemi rozvoje.

2 ANALYTICKÁ ČÁST

Účelem analytické části je popis současné situace v Hejtmánkovicích. Na základě poznatků a zjištěných pozitivních, resp. negativních stránek obce, lze vyvodit závěry a stanovit budoucí kroky významné pro rozvoj obce. Na základě výsledků analytické části bude formulována návrhová a implementační část tohoto dokumentu.

2.1 CHARAKTERISTIKA OBCE

Charakteristika obce obsahuje komplexní zhodnocení současné situace v obci. Kapitola se zabývá hlavními rozvojovými problémy obce a také definuje jejich příčiny. Analýza obce je zasazena do prostorového kontextu.

Obec Hejtmánkovice leží ve Východních Čechách, v Královéhradeckém kraji. V rámci kraje bychom ji našli v okrese Náchod, v těsné blízkosti Broumova (severozápadním směrem od Broumova) a Písčitého vrchu. Obec dlouhá 6 km leží při komunikaci Broumov - Meziměstí, v údolí potoka tvořícího přítok Stěnavy. Hejtmánkovice mají typické uspořádání kolonizační vesnice: osou obce je komunikace podél vodního toku, poblíž komunikace leží usedlosti na počátku souvislého pruhu pozemků, které k usedlosti patří. Obec je rozložena do délky a nemá žádné centrum.

2.1.1 Historický vývoj

Obec Hejtmánkovice vznikla krátce po osídlení Broumovska ve 13. století. Pohraničními hvozdy vedla obchodní stezka ze Slezska do centra Čech a k její ochraně byla zřízena tvrz - počátek města Broumova. Oblast na pomezí Čech a Slezska („újezd v širé pustině mezi lesy a horami zvaný Police"), daroval roku 1213 Přemysl I. Břevnovskému klášteru. Tento akt je považován za založení kláštera v Polici nad Metují. Klášter si činil nároky i na pusté území za Stěnamí, rozpory mezi světskou mocí a církevními nároky řešil opat Martin koupí zdejšího panství roku 1266 za 220 hřiven stříbra. Protože kraj byl strategicky důležitý a neosídlený, povolal král Přemysl Otakar II. osadníky ze středního Německa, v té době přelidněného. První osídlenci přišli ze slezské strany, odkud byla cesta schůdnější. Osídlování a následující život oblasti byly řízeny německým právem. Na přidělování půdy dohlíželi úředníci - lokátoři, osídlenci měli právo půdu odkoupit s právem dědění. Za přiděl půdy 5 - 10 ha zaplatili zálohu 10 stříbrňáků a další splácení měli odloženo až za 16 let. Majitelé půdy byli povinni odvádět dávky a zásobovat řemeslníky a bezzemky, usídlené v osadě u kláštera. Část pozemků byla od dávek osvobozena, aby začínající rolníci měli dostatek pro svou osobní potřebu. Lokátoři převzali funkci fojtů. Fojt (něm. Voigt z latinského advocatus) byl původně podle německého práva zástupce obyvatel před světským soudem, před který nesměla církevní vrchnost předstoupit, měl vůči prostým lidem určité pravomoci a oni byli vůči němu v podřízeném (klientském) vztahu. Teprve později byl v obci ustanoven starosta - šolc (něm. Scholz) se soudní pravomocí. Kolem roku 1296 vznikají dvě osady. Voigtsdorf asi v místech od kovárny k mostu a Voigtsbach od mostu dolů, těsně u broumovských hradeb. O něco později vznikají v horní části vlastní Hejtmánkovice, sice menší, ale s vlastním starostou - šolcem. Podle pověsti pochází jméno Hejtmánkovic od zakladatele - holandského hejtmana Wekanyho, zajatého ve válce a věnovaného s ostatními 3000 zajatci císařem Fridrichem českému králi, druhá verze odvozuje jméno od prvního šolce jménem Heitfolk. V dochovaných zápisech je jméno obce v mnoha podobách, od Haitfolksdorf v zápisech

opata Bavora až po poslední Hauptmansdorf, kterému odpovídá i česká podoba. V roce 1406 bylo na Broumovsku 13 obcí, Voigtsdorf s 12 usedlostmi a Hauptmansdorf s 9 usedlostmi patřily k menším. Ke spojení obou obcí došlo ve druhé polovině 17. století.

V 17. stol. se již jednalo o větší zemědělskou obec. Urbář z r. 1676 uvádí, že ve vesnici hospodařilo 21 sedláků, 10 domkářů a v daňových zápisech je zmíněno ještě 9 menších zemědělců. Výměra Hejtmánkovic činila 1 280 ha.

Ke zdrojům vody patřil jeden rybník (o rozloze 2 ha), který byl klášterním vlastnictvím. Rybník u šolcovny a dalších pět malých rybníků sloužily jako nádrž pro požární účely a k získávání ledu pro pivovar. Ve vesnici bylo také několik cihlářských pecí a lomy na kámen a vápenec. Lomy byly využívány ještě na konci minulého století. K Hejtmánkovicím patřily též 2 mlýny.

Broumovsko včetně Hejtmánkovic tvořilo relativně uzavřenou oblast, do níž pochopitelně zasahovaly okolní události - selská povstání, náboženské spory, vznik průmyslu, evropské války. Dne 30. srpna 1790 projížděl Hejtmánkovicemi J. W. Goethe a jejich jméno se ocitlo v jeho cestovním deníku. Světovou proslulost získaly Hejtmánkovice dne 14. července 1847, kdy na jejich území dopadl meteorit - větší část tzv. broumovského meteoritu, který je dnes v Národním muzeu v Praze. Menší část dopadla v Křinicích. Ottův slovník naučný udává k roku 1890 u hesla Hejtmánkovice 1240 obyvatel, trojtřídní škola, mlýn, vápenice, tkalcovství. Dále byla v Hejtmánkovicích řada řemeslníků, hostinců (nejpopulárnější byla restaurace „v Ráji“), v původně zemědělské obci bydleli i tovární dělníci.

Obyvatelstvo bylo v této době výhradně německé, blízkost jazykové hranice ale vedla ke stálým stykům s Čechy - obchodníky, řemeslníky, sezónními zemědělskými dělníky a podobně. Vzájemné styky se jevily z obou stran jako přirozené a bezproblémové. Velmi důležitou formou styků byl tzv. handi, posílání dětí do druhého jazykového prostředí. Měl tři základní formy: výměna dětí mezi dvěma rodinami (obvykle na rok), placený pobyt dítěte, které zde chodilo do školy (to byl případ Aloise Jirásky) a nejméně oblíbený pobyt dítěte, které si muselo ubytování a stravu odpracovat. Děti se naučily cizímu jazyku (i když v případě svérázného broumovského dialektu to působilo problémy, jak např. uvádí Alois Jirásek) a zvláště výměna dětí vedla k trvalým přátelským stykům mezi rodinami. Další příležitostí ke vzájemným stykům byla vojenská služba.

Vesnice se také nazývala "senátorská" - v letech 1926 - 36 sedlák Josef Kahler a zednický mistr Anton Just patřili ke členům pražského senátu. Roku 1938 čítala obec 1 680 obyvatel a 241 domů.

2.1.2 Poloha obce a vnější vztahy

Obec Hejtmánkovice leží ve Východních Čechách. Spadá do okresu Náchod a náleží pod Královéhradecký kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Broumov. Obec Hejtmánkovice se rozkládá asi 32 km severně od Náchoda, v těsné blízkosti města Broumov. Obec je vzdálená přibližně 8 km od polských hranic. Správní území má celkovou rozlohu 1302,77 ha. Katastr obce se nachází v nadmořské výšce 418 m. n. m. Území této obce aktuálně obývá 610 obyvatel (k 1. 1. 2021).

Zdroj: mapy.cz. Katastrální území obce Hejtmánkovice.

V blízkém sousedství Hejtmánkovic se nachází několik obcí. Na jihovýchod od obce Hejtmánkovice se nachází město Broumov se 7272 obyvateli. Severně se nachází obec Heřmánkovice s 495 obyvateli a na jihu od obce leží obec Křínice s 443 obyvateli. Zhruba 32 km jižně od Hejtmánkovic se nachází město Náchod a 75 km na jih krajské město Hradec Králové.

Obec je rozložena kolem páteřní komunikace č. II/302, která spojuje města Broumov a Meziměstí, začíná na hraničním přechodu s Polskem ve Starostíně a končí na hraničním přechodu v Otovicích. Silnice II/302 protíná u Broumova silnici II. třídy č. II/303, která je hlavní spojnicí Broumova do vnitrozemí a jediná určená pro nákladní dopravu. V katastru obce se dále nachází silnice III. třídy a lesní a polní cesty. Obec je svým charakterem průjezdová.

Obec je součástí Dobrovolného svazku obcí Broumovsko, MAS Broumovsko+, Svazu měst a obcí ČR a Euroregionu Glacensis. Tento plán je zpracován v rámci projektu na aktualizaci a realizaci strategických a koncepčních dokumentů, svým vyzněním zapadá do celého rámce a vize rozvoje regionu Broumovsko.

Obec Hejtmánkovice je situována v příhraniční oblasti s Polskem, v Královéhradeckém kraji. Poloha v těsné blízkosti hranice vytváří specifické podmínky pro přeshraniční spolupráci a tato spolupráce je v celém regionu poměrně aktivní – je realizována celá řada projektů, zaměřená převážně na rozvoj cestovního ruchu, budování nových turistických atraktivit a prvků občanské vybavenosti.

2.1.3 Přírodní podmínky

Území obce Hejtmánkovice leží v severní části Broumovského výběžku. Táhne se v délce cca 6 km údolíčkem Liščího potoka, který tvoří přítok řeky Stěnavy. Jsou významným nalezištěm fosilních bezobratlých živočichů ve vápencích hejtmánkovického obzoru.

V okolí obce Hejtmánkovice najdeme několik zajímavých úkazů:

Hynčická olšina:

Olšina s bohatým bylinným patrem (*Leucojum vernum*).

Mlýnský vrch:

Významná přírodní lokalita, stejně tak jako celý pravý břeh Stěnavy, který tvoří vysoké údolí. Stěnavá se tu zařezává do usazenin z období pernu a odhaluje svědectví o utváření místní krajiny v období prvohor. Četné nálezy zkamenělin doplňují naše poznání o rostlinách a živočiších vyskytujících se zde v dobách, kdy bylo toto území zaplaveno mořem.

Mlýnský vrch – Malý lom:

Ryolitové tufy v olivětínských vrstvách, charakteristická ukázka produktů ryolitového vulkanismu.

Velký lom na Mlýnském vrchu:

Bývalý kamenolom, ryolitové tufy v olivětínských vrstvách jsou ukázkou produktů ryolitového vulkanismu.

Lom pod Rájem:

Umělý odkryv při cestě s Hejtmánkovic do Ráje. Permské červené jílovce s hlízkami dolomitu.

Nad Horním mlýnem:

V zářezu cesty odkryv permských sedimentů s nálezy fosilií.

Šlégrův rybník:

v k. ú. Křinice, Hejtmánkovice. Rybník s dobře vyvinutou litorální vegetací. Významná ornitologická lokalita a biotop pro rozmnožování obojživelníků. Díky své významnosti je zařazen do 1. zóny CHKO.

Ráj u Olivětína:

Naleziště rostlinných fosilií permského stáří.

Hejtmánkovická stráň:

Významná lokalita patřící do 1. zóny CHKO. Druhově bohaté travní a křovinaté stráně a zbytky vlhkých luk a mokřin u bývalého rybníka.

Obec je ze severu a jihu ohraničena pásmem hor - ze severu jsou to Javoří hory, na které navazují polské Góry Kamennie a dále pak Góry Sowie. Většinou zalesněné, k jihu příkře spadající pásmo Javořích hor, je přibližně 25 km dlouhé. Vrcholy Javořích hor jsou Široký vrch, dále kopce jako Hraniční vrch, Jelení vrch, Jedlový vrch a Ruprechtický Špičák. Javoří hory chrání Broumovskou kotlinu ze severu a tvoří malebnou kulisu krajině, kterou protéká Stěna. Po hřebenu Javořích hor prochází státní hranice s Polskem.

Z jihozápadu je obec ohraničena hřebenem Broumovských stěn, které na polské straně přechází v Národní park hor Stolových, jehož součástí jsou tři přírodní rezervace: Velká Hejšovina, Bludné skály a Batorowské rašeliniště.

2.2 OBYVATELSTVO

V současnosti žije v Hejtmánkovicích celkem 610 obyvatel, z toho 307 mužů a 303 žen. Průměrný věk obyvatel obce je 44,8 let, což je mírně nadprůměrná hodnota ve srovnání s Českou republikou (průměrný věk ČR je 42,2 let).

Počet obyvatel od 0 - 14 let je 83, ve věkové kategorii 15 - 64 je to 387 a nakonec obyvatel 65+ je v obci 140.

Stav obyvatel k 31.12.

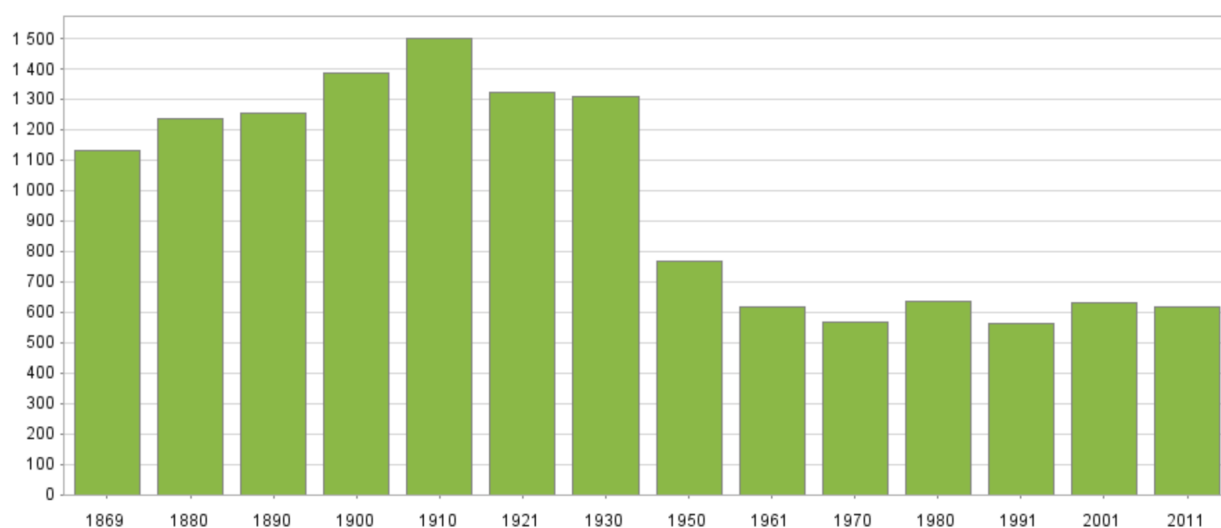
	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyvatel celkem	636	619	607	593	610
v tom podle pohlaví	muži	323	315	307	299
	ženy	313	304	300	294
v tom ve věku (let)	0-14	82	84	78	76
	15-64	426	406	400	387
	65 a více	128	129	130	140
Průměrný věk	43,4	43,7	44,6	45,1	44,8

Tabulka 1: Stav obyvatel k 31. 12. 2020.

Zdroj: ČSÚ (2021): Veřejná databáze

Počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869

přepočten na územní strukturu 2016

Tabulka 2: Pohyb obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869.

Zdroj: ČSÚ (2021): Veřejná databáze

Ve vývoji počtu obyvatelstva je vidět velký skok mezi lety 1930 – 1950, kdy probíhal odsun německého obyvatelstva, čímž se počet obyvatel snížil z přibližně 1300 v roce 1930 na asi 790 v roce 1950. Další vývoj je již s drobným kolísáním stabilní a bez větších odchylek. Problém vylidňování doposud řeší celá příhraniční oblast, která se v současné době potýká s útlumem tradičních průmyslových a výrobních odvětví a vyšší nezaměstnaností. Přispívá k tomu i horší dostupnost větších sídel a časová náročnost dojíždění, která negativně ovlivňuje dojíždění obyvatel za prací. Přesto lze očekávat jiný vývoj v tomto trendu vzhledem k novým trendům v práci (home-office, částečný home-office atd.)

Počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869

přepočet na územní strukturu 2016

Sčítání v roce	Počet obyvatel ¹
1869	1 133
1880	1 234
1890	1 254
1900	1 386
1910	1 499
1921	1 322
1930	1 309
1950	769
1961	617
1970	568
1980	634
1991	564
2001	631
2011	618

Kód: PU-DEM-OB4/1

¹ 1869 - obyvatelstvo přítomné civilní
1880 až 1950 - obyvatelstvo přítomné
1961 až 1991 - obyvatelstvo bydlící (tj.
hlášené v obci k trvalému pobytu)
2001 - obyvatelstvo bydlící (osoby s
trvalým nebo dlouhodobým pobytem)
2011 osoby s obvyklým pobytem

Tabulka 3: Pohyb obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869.

Zdroj: ČSÚ (2021): Veřejná databáze

Počet obyvatel v obci je víceméně stabilní s lehkými ročními odchylkami. Za rok 2020 se do obce přistěhovalo 19 osob, což je v porovnání s lety minulými, kdy docházelo k úbytku obyvatel stěhováním, výrazný rozdíl. Počet zemřelých s výjimkou roku 2018 převyšuje počty živě narozených. Obec by proto měla zacílit část své strategie na přilákání mladých rodin, případně mladých rodin s dětmi tak, aby nedocházelo k postupnému stárnutí obce.

Pohyb obyvatel

	2016	2017	2018	2019	2020
Živě narození	3	6	5	4	4
Zemřelí	4	11	3	8	6
Přistěhovalí	21	13	9	11	25
Vystěhovalí	22	25	23	21	6
Přírůstek (úbytek) přirozený	-1	-5	2	-4	-2
stěhováním	-1	-12	-14	-10	19
celkový	-2	-17	-12	-14	17

Kód: PU-DEM-OB2/3

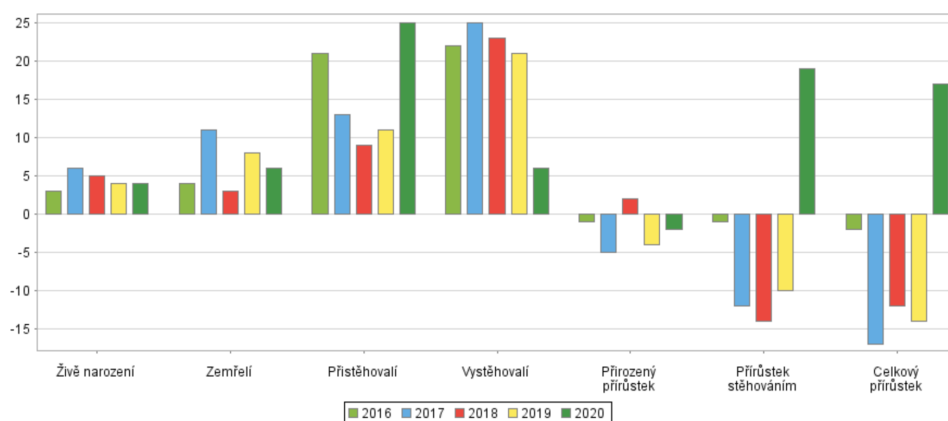
Tabulka 4: Pohyb obyvatel v Hejtmánkovicích v letech 2016 - 2020.

Zdroj: ČSÚ (2021): Veřejná databáze

ČESKÝ
STATISTICKÝ
ÚŘAD

Veřejná databáze

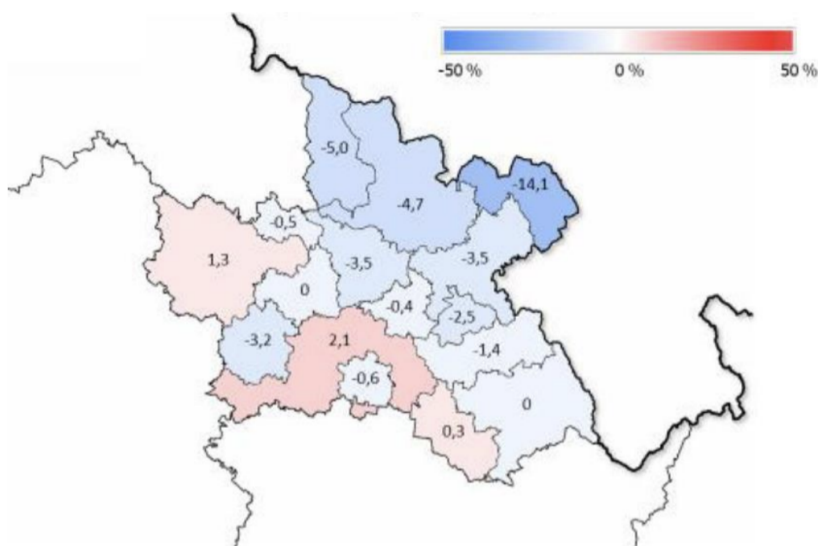
Pohyb obyvatel

Graf 1: Pohyb obyvatelstva obce Hejtmánkovice mezi lety 2016 až 2020.

Zdroj: ČSÚ (2021): Veřejná databáze

V Královéhradeckém kraji a na Náchodsku byla situace od roku 2002 doposud stabilní a přírůstek byl v rovnováze s úbytkem obyvatelstva, v obci Hejtmánkovice zaznamenáváme v posledních letech jen velmi lehký přírůstek obyvatelstva. Příchod mladých rodin může povzbudit demografickou situaci v obci, díky čemuž se může zmírnit proces stárnutí obyvatelstva. Je tedy nasnadě, aby Hejtmánkovice vytvářely podmínky pro příchod mladých lidí do obce - i přes nepříliš lichotivé populační prognózy.

Obrázek 1: Změna celkového počtu obyvatel v %, 2017-2030

Zdroj: ČSÚ (2014): Prognóza vývoje obyvatelstva města a SO ORP Hradec Králové na období 2018-2050

Podle predikce vývoje počtu obyvatel Královéhradeckého kraje, by měl počet obyvatel kraje až do roku 2030 soustavně klesat. Předpokladem je, že na území Broumovska do roku 2030 ubude asi 14,1 % obyvatel oproti současnému stavu. Je otázkou, zda-li se tyto scénáře, předpokládající takto výrazný pokles obyvatelstva, naplní. I vzhledem k situaci s pandemií Covid-19 (2020-2022) se spousta věcí proměnila - týká se to přístupu k práci, vzdělávání, možnostem práce atd.; navíc Broumov kandiduje na titul Evropské hlavní město kultury 2028, je tedy možné očekávat zvrát ve vývoji počtu obyvatel Broumovska. Obec Hejtmánkovice nemá problémy se sociálně vyloučenými lokalitami, s výskytem sociopatologických jevů, národnostními menšinami, ani se sociálně slabými obyvateli či skupinami obyvatel.

2. Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání

	Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	533	259	274
z toho podle stupně vzdělání			
bez vzdělání	2	1	1
základní včetně neukončeného	105	36	69
střední vč. vyučení (bez maturity)	231	130	101
úplné střední (s maturitou)	110	51	59
nástavbové studium	10	3	7
vyšší odborné vzdělání	5	2	3
vysokoškolské	45	24	21

Obrázek 2: Vzdělanostní struktura obyvatel obce Hejtmánkovice

Zdroj: ČSÚ (2021): SLDB 2011

Vzdělanostní struktura v obci je následující: 105 osob dosáhlo základního vzdělání, 231 osob má střední vzdělání včetně vyučení (bez maturity), 110 osob má úplné střední vzdělání s maturitou, 15 osob spadá do kategorie nástavbové studium či vyšší odborné vzdělání. 45 osob je vysokoškolsky vzdělaných, což je poměrně nižší zastoupení oproti jiným regionům. Nižší stav vysokoškolsky vzdělaných je dán mj. vzdáleností nejbližší státní vysoké školy, která se nachází až v Hradci Králové. Tyto jevy jsou pro obce a menší města typické. Lze konstatovat, že se obec Hejtmánkovice výrazně neodchyluje od průměru jinde. Vzdělanost obyvatel není překážkou pro další rozvoj obce.

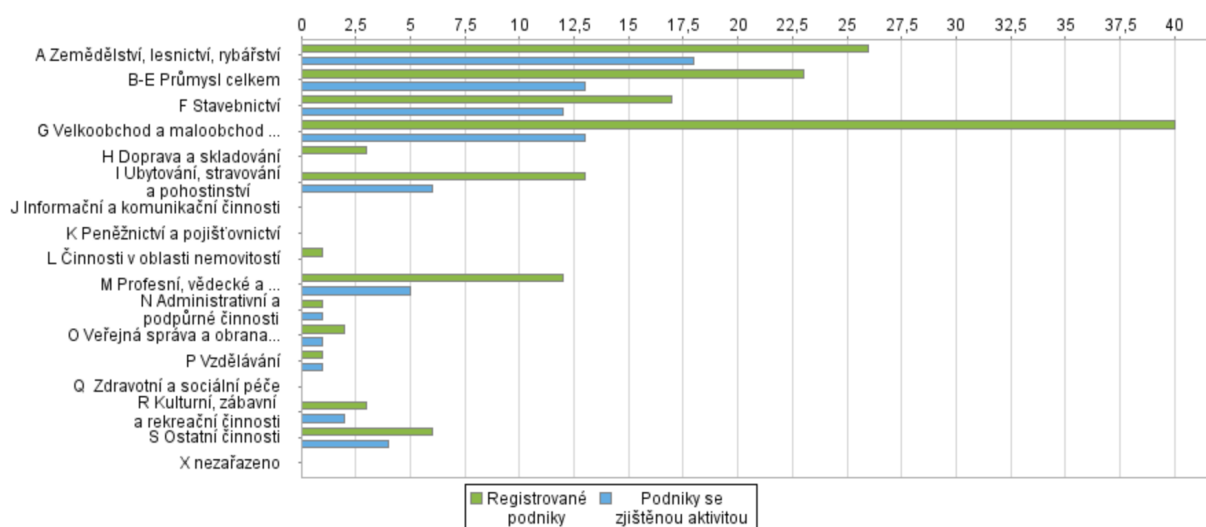
2.3 EKONOMIKA A SITUACE NA TRHU PRÁCE

Podle údajů z registru ekonomických subjektů bylo v obci Hejtmánkovice registrováno celkem 152 podnikatelských subjektů (k 31. 12. 2020). Podniků se zjištěnou aktivitou je v obci 77. Z hlediska zaměření ekonomických subjektů tvoří největší část podniky zaměřené na velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel (13), zemědělství, lesnictví a rybářství (18), dále stavebnictví (12) a ubytování, stravování a pohostinství (6). Živnostníků je v obci 119, zemědělských podnikatelů 11 a 18 právnických osob.

Obrázek 3: Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti.

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti

Období: 31. 12. 2020

Zdroj: ČSÚ (2021): SLDB 2011

Dle posledního Sčítání lidí, domů a bytů z roku 2011 bylo ve městě zaevidováno celkem 300 ekonomicky aktivních občanů, z toho 216 byli zaměstnanci, 16 zaměstnavatelé, 30 osob podnikalo, 25 osob bylo nezaměstnaných. Ekonomicky neaktivních bylo celkem 285 - z toho 148 jsou nepracující důchodci, 95 žáci, studenti a učni. V obci se nachází 33 osob s nezjištěnou ekonomickou aktivitou. Míra nezaměstnanosti v okrese Náchod je kolem 3,4 % - nejvyšší v Královéhradeckém kraji. V periferních územích na okrajích administrativních hranic některých ORP jsou obce, kde se podíl nezaměstnaných pohybuje v rozmezí 5-6

(někde i více) %. Jedná se zejména o obce v SO ORP Broumov, kde dochází ke kumulaci různých faktorů, které ovlivňují rozvoj daného území – velikost obce, dopravní dostupnost, struktura obyvatelstva, nabídka pracovních míst a další.

Tabulka 5: Vyjíždějící do zaměstnání a do škol z obce Hejtmánkovice

Vyjíždějící celkem			155
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		111
	v tom	v rámci obce	1
		do jiné obce okresu	90
		do jiného okresu kraje	7
		do jiného kraje	13
		do zahraničí	-
	vyjíždějící do škol		44
	v tom	v rámci obce	-
		mimo obec	44

Zdroj: ČSÚ (2021): SLDB 2011

Z obce Hejtmánkovice v roce 2011 celkově vyjíždělo do zaměstnání či do škol 155 obyvatel, což je kolem 1/4 všech obyvatel obce. Do zaměstnání vyjíždělo 111 osob, což je asi třetina všech ekonomicky aktivních obyvatel v obci. 90 dojíždí za prací do jiné obce okresu / 7 do jiného okresu kraje. Mimo Královéhradecký kraj vyjíždělo do zaměstnání 13 osob. Podle údajů posledního sčítání z roku 2011 do zaměstnání nevyjíždí pouze 1 člověk, který pracuje přímo v obci.

Region celkově patří mezi hospodářsky slabé oblasti s útlumem tradičních průmyslových a výrobních odvětví. Hospodářská situace města a tradiční průmyslová odvětví jsou ovlivněna geografickou polohou a tradicí celé oblasti Broumova. Tradiční je zemědělská výroba (přičemž krajina je typická svými zemědělskými statky a usedlostmi) a zpracovatelský průmysl. Pro oblast je typická textilní výroba, která byla v minulosti nejvýznamnějším průmyslovým odvětvím. I přesto, že v poslední době zažívá textilní průmysl, nejen v České republice, útlum, stále je pro oblast významný a v oblasti působí řada společností, z nichž nejvýznamnější je VEBA a.s. textilní závody.

Společnosti a firmy v obci:

Alpe Agro s.r.o.

Společnost byla založena v roce 2015. Mezi obory podnikání patří podpůrné činnosti pro zemědělství a posklizňové činnosti, ubytování, výroba potravinářských výrobků.

Somax a.s.

Společnost byla založena v roce 1994 a zaměstnává 1-5 zaměstnanců.

Remast s.r.o.

Společnost byla založena v roce 1995 a zabývá se lesnictvím a těžbou dřeva.

Lutoma s.r.o.

Společnost Lutoma byla založena v roce 1998 a zaměstnává kolem 30 zaměstnanců. Společnost podniká v oborech nespecializovaný velkoobchod, shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití, výroba nožířských výrobků, nástrojů a železářských výrobků; vykupuje zbytkové zásoby průmyslového charakteru.

SOLAR Systems Měnin s.r.o.

Firma byla založena v roce 2008 a zaměstnává 1-5 zaměstnanců. Společnost se zabývá výrobou elektřiny, zprostředkováním velkoobchodu, opravou a údržbou motorových vozidel.

BSB s.r.o.

Společnost byla založena v roce 1991 a zaměstnává 10-19 zaměstnanců. Mezi obory podnikání patří výroba ostatních plastových výrobků, výroba ostatních strojů pro speciální účely, výroba zámků a kování.

BEDO Trade s. r. o.

Společnost byla založena v roce 2012 a nyní zaměstnává 1-5 zaměstnanců. V činnosti podnikání mají nakládání s odpady, úpravu odpadů k dalšímu využití, zprostředkování obchodu a služeb, velkoobchod a maloobchod.

BRAHA plasty, s.r.o.

Společnost působí na trhu od roku 1999 a zaměstnává od 10-19 zaměstnanců. Firma Braha Plasty s.r.o. vznikla na základě desetiletého podnikání fyzické osoby, která je nyní jedním z majitelů. Mezi obory podnikání patří výroba plastových výrobků, zprostředkování velkoobchodu a velkoobchod v zastoupení, nespecializovaný velkoobchod. V oboru lisování plastických hmot a nástrojářství podniká od roku 1990. V roce 1999 došlo k reorganizaci firmy, jejímu přestěhování do větší výrobní haly a do roku 2004 se posílil a modernizoval strojový park. Firma patří ke klíčovým dodavatelům výlisků několika odběratelů v oblasti kancelářských potřeb, ručního nářadí a technických výlisků (dílů ke strojům). Do budoucna plánuje rozšíření výrobních prostor o tzv. čistou lisovnu, kde bude vyrábět produkty pro oblast zdravotnictví.

Bromak - Gordan Božić

Firma byla založena v roce 2011. Zabývá se výrobou a prodejem městského mobiliáře (venkovní odpadkové koše, lavičky, zábrany a květináče i truhlíky na zahradu).

Black Red Petr Gabriel

Firma byla založena v roce 1998 a zaměřuje se na výrobu a prodej koženého erotického zboží.

Petr Martinec

Malá stavební firma byla založena v roce 2007 a zaměřuje se na rekonstrukce, opravy, půdní vestavby, zateplování fasád, obkladačské a pokladačské práce či stavby nových domů. Firma má dlouholetou praxi a nabízí veškeré stavební práce podle přání zákazníka.

Penzion Jízdárna Hejtmánkovice

Firma byla založena v roce 2014 a nabízí aktivní i pasivní odpočinek. V penzionu se nachází 6 pokojů s vlastním sociálním zařízením, restaurace, salonek. Penzion dále nabízí pronájem prostor ke konferencím, svatbám, oslavám, jezdecký klub, jízdy a výuku na fríských koních a ponících, letní tábory. V krásné přírodě v okolí penzionu jsou k vidění ovce, lamy, beran, králíci, květinový koutek apod.

Podnikatelé v obci

Kadeřnictví Jana Valášková / Dámské, pánské a dětské kadeřnictví, společenské a svatební účesy

Ing. Jiří Huml / audit

Nyškovský Roman / Servis osobních automobilů

Půjčovna obecní techniky / Malotraktor, velký traktor, multikára, výsuvný žebřík, sekačka, křovinořez,..)

Stanislav Šrejber / AZA prodej nábytku

2. 4 VYUŽITÍ PŮDY A ZEMĚDĚLSTVÍ

Rozloha katastrálního území obce Hejtmánkovice činí 1302,77 ha. Z hlediska využití území tvoří třetinu území nezemědělská půda s výměrou 418,70 ha. Z této rozlohy tvoří většinu lesy (319,68 ha). Z celkové výměry zemědělské půdy (884,06 ha) tvoří většinu orná půda (561,92 ha), dále trvalý travní porost (285,05 ha), zahrady (33,90 ha) a ovocné sady (3,20 ha). Obci patří lesy, které obhospodařuje - tato aktivita tvoří výraznou část příjmu obecního rozpočtu. Na území obce najdeme také rozsáhlý podíl zahrad a podíl ovocných sadů, které v dnešní době tvoří významnou součást potravinové suverenity obcí a regionů.

Vodní plochy tvoří 14,65 ha území obce a zastavěné plochy a nádvoří 13,17 ha. To ukazuje na venkovský charakter území s velkým množstvím přírodních ploch a nižším podílem zastavěných. Území obce je díky vysoké lesnatosti a značnému podílu trvalých travních porostů a orné půdy vyvážené a přispívá k hodnotnému krajinnému rázu.

Tabulka 6: Druhy pozemků v obci Hejtmánkovice k 31. 12. 2020.

Veřejná databáze

Druhy pozemků (ha)

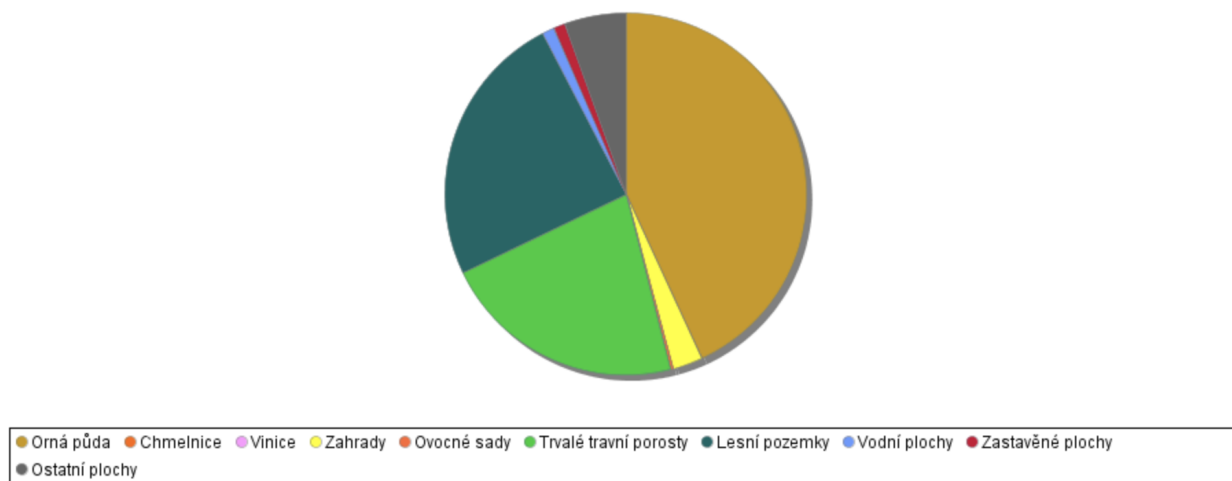
	31. 12. 2019	31. 12. 2020
Celková výměra	1 302,77	1 302,77
Zemědělská půda	884,07	884,06
Orná půda	561,92	561,92
Chmelnice	-	-
Vinice	-	-
Zahrada	33,90	33,90
Ovocný sad	3,20	3,20
Trvalý travní porost	285,05	285,05
Nezemědělská půda	418,70	418,70
Lesní pozemek	319,73	319,68
Vodní plocha	14,65	14,65
Zastavěná plocha a nádvoří	13,14	13,17
Ostatní plocha	71,17	71,21

Zdroj: ČSÚ (2021): Veřejná databáze

Obrázek 4: Druhy pozemků v obci Hejtmánkovice k 31. 12. 2020.

Druhy pozemků (ha)

[ParDatKr]

Zdroj: ČSÚ (2021): Veřejná databáze

2. 5 CESTOVNÍ RUCH

Atraktivita cestovního ruchu – přírodní, kulturní a turistické cíle

Obec je ideálním východiskem pro pěší i cykloturistiku s dobrou dostupností turistických atraktivit v okolí, jako je Broumovský klášter s pestrou kulturní nabídkou, Broumovské stěny, Javoří hory, Teplicko-adršpašské skalní město, Centrum Walzel v Meziměstí, Golf klub Broumov, AQA Land Meziměstí apod. V obci samotné stojí za zmínku nově zrekonstruovaný areál Šolcovny s restaurací (otevřená od února 2022), četné statky "broumovského typu" a drobné sakrální objekty v krajině.

Turistická infrastruktura je tvořena několika ubytovacími objekty. Jedná se o Penzion Jízdárna Hejtmánkovice, Ubytování Za potokem, U Poláků ubytování, Ubytování v soukromí (Marešovi).

V blízkém okolí obce je celá síť cyklotras a cyklostezek:

Mezinárodní cyklotrasa č. 4020 „Stolové hory“

Cyklotrasa v délce 126 km v trase Velké Poříčí – Kudowa-Zdrój – Polanica Zdrój – Otovice – Broumov – Hynčice – Meziměstí – Mieroszów – Adršpach – Hronov – Velké Poříčí.

Cyklotrasa č. 4002 „Javoří hory“

Cyklotrasa v trase Hynčice – Hejtmánkovice – Janovičky – Šonov – Otovice – Božanov.

Cyklostezka z Broumova do Otovic k hraničnímu přechodu

Společný projekt města Broumov, obce Otovice a gminy Radkow (PL) s názvem „Podpora cestovního ruchu v regionu Stolových hor a Broumovských stěn – 2. etapa“. Projekt byl finančně podpořen Evropskou unií - Evropským fondem pro regionální rozvoj a státním rozpočtem ČR z Operačního programu příhraniční spolupráce Česká republika – Polsko (2007-2013). Celkové náklady projektu dosáhly výše 5.800.000,- Kč.

Kulturní památky v obci

Meteorit

Dne 14. 7. 1847 před čtvrtou hodinou ranní mělo několik lidí příležitost pozorovat neobvyklý úkaz, který později do protokolů shodně popisovali jako let svítícího objektu v několikakilometrové výšce, zanechávajícího za sebou tmavou kouřovou stopu. V jednu chvíli byla téměř vodorovná, od západu k východu směřující dráha letícího objektu, přerušena ohnivým zábleskem, doprovázena dvěma silnými detonacemi. Za úder blesku považoval tehdy Josef Tepper z Hejtmánkovic pád dvou svítících těles - fragmentů vzniklých explozí původně jednoho kusu meteoritu. Vydal se tedy na louky, kam domnělý blesk udeřil, našel asi jeden metr dlouhou rýhu, ze které vyčníval černý horký kámen. S vynaložením větší síly se mu podařilo nápadně těžký předmět ze země vyjmout a odnést. Druhá část úlomku dopadla na domek cihlářského dělníka v křinickém katastru. Pád meteoritu byl sám o sobě jistě mimořádnou událostí, obě meteorická tělesa převážně ze železa získal do sbírky benediktinský klášter - za hejtmánkovický kus, vážící 23,6 kg, opat vyplatil odměnu jak nálezci, tak i majiteli louky, křinický kus o váze 17,08 kg spadl do klášterního majetku. Z obou dílů meteoritu byly krátce po pádu ve vratislavské továrně na porcelán odlity sádrové formy a pořízeny kopie. Od roku 1945 je jeden z kusů součástí sbírek meteoritů Národního muzea v Praze. Pád tohoto meteoritu zvyšoval jeho význam tím, že to byl třetí pozorovaný pád meteorického železa na světě a první zjištěný pád železa vzácného hesaendritového typu.

Kapličky

V obci se nenachází kostel, vždy patřila k broumovské farnosti. Lidé v obci však nacházeli útočiště kapličkách, které se v 17. století v obci nacházely. Jedna z nich, kamenná kaplička Svaté Trojice postavena v r. 1760, se nacházela u statku č.p. 124, měla oltář se sochou Matky Boží. Druhá kaplička, dřevěná Grieger-kaplička, stála v hořejších Hejtmánkovicích u statku č.p. 88-89 a pocházela z r. 1765, byla hojně navštěvována především staršími lidmi, kterým byla cesta do kostela v Broumově moc daleká. Obě kapličky již dnes na uvedených místech nenajdeme, protože režim čtyřicátých a padesátých let byl k takovýmto památkám nemilosrdný.

Křížky a sochy

V obci se nachází přibližně třicet křížků podél cest a v polích. Sochy a křížky v k.ú.

Hejtmánkovice jsou převážně jednoduché, přitom ale robustní formy klasické pro Broumovsko. Slohové zařazení soch a křížků pochází z větší části z dob baroka, rokoka a klasicismu. Kámen byl hlavním materiálem, z kterého byly sochy tesány. Nejznámější jsou sochy sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava na mostě u příjezdu do Hejtmánkovic. K známým sochám patří i socha Bičování Krista, která je v rejstříku památkového fondu Ministerstva kultury a je zhruba 300 let stará. Dnes si už můžeme celou sochu prohlédnout jen na fotografiích, jelikož ji v roce 2003 neznámý pachatel poškodil a odcizil sošku Krista. Dnes nám toto nehorázné vandalství připomíná prázdný kamenný podstavec. Tato pískovcová socha bičování Krista byla utopena v zeleni, proto obec podala žádost o přemístění sochy na vhodnější prostranství. Socha měla být přemístěna jen o něco málo metrů přímo do areálu Šolcovny k památným kamenům, na které měla být umístěna deska s nápisem. Socha se přemístění už bohužel nedočkala.

V k.ú. Hejtmánkovice se nachází mnoho dalších křížků, soch a sloupů. Za zmínku stojí například mariánský sloup, pilíř korunování panny Marie, Svatá Trojice pod javory nebo svatý Jan Nepomucký nad dolíkem.

Každá socha a každý křížek měl v dávných dobách svůj význam a každý má svou historii. V obci se nachází mnoho křížků, které jsou zdobeny různými soškami, a jejich hlavním motivem je kříž, který je různým způsobem zdobený. Křížky můžeme potkávat na svých procházkách po okolí obce v polích, lese, na kopcích ale také na zahradách u domů přímo v obci.

Hospodářská stavení

Velmi dobře dochované ukázky lidových staveb, zejména statků broumovského typu, se nacházejí po celé délce obce. Na samém horním konci Hejtmánkovic jsou hned dva, dvorcový statek čp. 95 a statek čp. 88, který se vymyká roubenou stodolou orientovanou do silnice a výjimečně zachovalým interiérem obytné budovy. Podobně významnou památkou je o něco níže položený statek čp. 71/72 s roubeným výměnkem s dřevěnou pavlačí. Podoba původních dřevěných staveb v Hejtmánkovicích se zachovala díky kresbám a fotografiím. Celodřevěný byl i Ringelův statek čp. 113/114, později přestavěný na zděný statek broumovského typu, dochovaný ve velmi špatném stavu dodnes. Před ním se tyčí Mariánský sloup. Jednou z posledních celodřevěných staveb v Hejtmánkovicích je dolní část obce roubenka čp. 143.

Z hejtmánkovického mostu, na němž stojí sochy sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava, je pěkný pohled na statek čp. 21 na dolním konci Hejtmánkovic, před nímž stojí litinový kříž a dřevěný altánek. Zahradní altánky byly módní záležitostí přelomu devatenáctého a dvacátého století, po likvidaci jednoho z posledních v klášterní zahradě v Broumově v roce 2002 je tento v Hejtmánkovicích snad vůbec posledním dochovaným.

Z mostu je též výhled na statek č.p. 19/20 ve stráni, který opravuje a udržuje firma Lutoma, která tu má sídlo. V údolí potoka se rozkládá bývalý Voigtsbach, jež patřil k Hejtmánkovicím. Dnes spadá pod Hejtmánkovice jen část dnes známého Fitzbach. Na stráních nad údolím, které patří k Hejtmánkovicím, jsou ještě zbytky původní zástavby. Dřevěný statek čp. 7 se však nedochoval, údajně vyhořel. Byl však velmi unikátní svými dvěma dřevěnými pavlačemi. Za zhlédnutí stojí dům s jednotnou střechou čp. 17 v údolí na břehu potoka a o něco níže po proudu dům (čp. 12) s horní světničkou na pískovcových sloupech a z pískovce vytesanou psí boudou. Nad ním stojí poslední dvě budovy statku č.p. 10.

Areál Šolcovny

Areál bývalé Šolcovny je tvořen staveními uspořádanými do čtverce. Jeden z objektů je v soukromém vlastnictví, ostatní jsou ve vlastnictví obce. Záměrem obce bylo vybudovat z areálu obecní centrum s restaurací, kulturním sálem a zrekonstruovaným parčíkem v prostoru dvora.

Kultura

Kulturní a společenský život v obci je poměrně bohatý. Přispívá k tomu vedení obce svou aktivitou, stejně tak aktivní přístup spolků činných v obci (Hasiči, Hejtmanky, Myslivci, TJ Sokol). V obci jsou pravidelně pořádány akce, jmenujme například průvod masek, ostatková zábava, pálení čarodějnic, dětský den, masopust apod. V areálu Šolcovny v nově opraveném kulturním sále nově probíhají divadla, v plánu jsou letní divadelní představení na nádvoří. O plánovaných akcích jsou obyvatelé informováni v obecním zpravodaji, na internetových stránkách obce a vývěškách. Díky dobré dopravní dostupnosti mají občané dobré spojení s kulturní nabídkou v blízkých městech. Jedná se zejména o nejbližší Broumov (Divadlo, Klášter, Muzea, společenské a kulturní akce) a Meziměstí (Divadlo, Centrum Walzel).

2.6 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

2.6.1 Zásobování pitnou vodou

Obec Hejtmánkovice je zásobena pitnou vodou z vodovodu Hejtmánkovice, který vlastní a provozuje společnost Vodovody a kanalizace Náchod, a.s. Vodovod je součástí skupinového vodovodu Teplice n. M. - Meziměstí - Broumov, konkrétně části Teplice II - Broumov (viz Technická zpráva). Vodovod Hejtmánkovice odebírá pitnou vodu z přivaděče Broumov, který plní VDJ Jetřichov 120 m³ d. v. 490,0 m, který zásobuje obec Jetřichov. Přebytky vody v rozvodné síti Jetřichov plní vodojem Hejtmánkovice 120 m³ d. v. 470,1 m, který slouží pro zásobení obce Hejtmánkovice a odkud je voda gravitačně rozváděna do spotřebišť. Vodovod je zaveden do všech částí zásobovaných obcí a sídelních jednotek. Vodovod je napojen na radiový dispečink provozovatele vodovodu.

2.6.2 Kanalizace a čištění odpadních vod

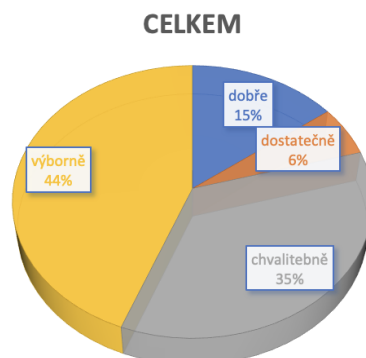
V obci byla vybudována nová splašková kanalizace s následným zaústěním do stávajících ČOV v Broumově. Projekt byl realizován s využitím dotačních prostředků z OPŽP. Výstavba byla realizována v letech 2011 - 2014. Splašková kanalizace je vybudována v délce 5,84 km.

2.6.3 Odpadové hospodářství

Obyvatelé obce mají zajištěno 6 sběrných míst, kde mohou třídit odpad, a to železo, bílé a barevné sklo, plasty a papír. Mohou též využít sběrný dvůr v Hejtmánkovicích.

Obec též zajišťuje dvakrát ročně svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu a zpětný odběr elektrozařízení. Na www stránkách obce je seznam zařízení, která mohou občané tímto způsobem odevzdat. V budově Obecního úřadu byl nainstalován E-BOX pro sběr a recyklaci drobných elektrospotřebičů. Schránka na použité baterie je k dispozici v budově Obecního úřadu.

Jak hodnotíte nakládání s odpady, třídění a recyklaci?

Obrázek 5: Výsledek dotazníkového šetření mezi občany. Zdroj: Vlastní zpracování.

2.6.4 Vytápění

Zásobování teplem a teplou vodou je řešeno převážně z lokálních zdrojů a z domovních kotelen na plyn, tuhá paliva nebo elektřinu. Celá oblast Broumovska má nižší stupeň plynofikace. Plynofikace pod 50 % je provedena ve městech Broumov, Teplice nad Metují a Meziměstí, v Hejtmánkovicích a několika dalších obcích.

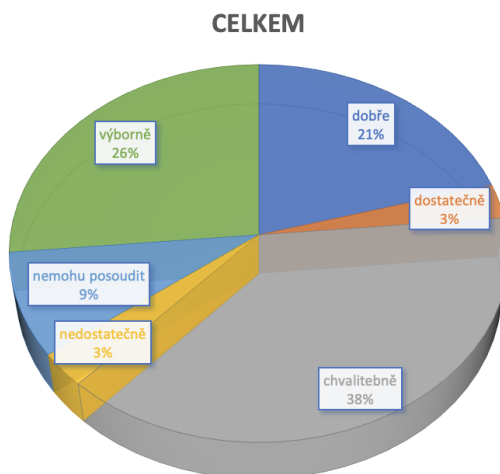
2.6.5 Veřejné osvětlení

V obci se nachází veřejné osvětlení a byla provedena výměna svítidel za úspornější.

2.6.6 Dopravní obslužnost a infrastruktura

Obec je rozložena kolem páteřní komunikace č. II/302, která spojuje města Broumov a Meziměstí, začíná na hraničním přechodu s Polskem ve Starostíně a končí na hraničním přechodu v Otovicích. Silnice II/302 protíná u Broumova silnici druhé třídy č. II/303, která je hlavní spojnici Broumova do vnitrozemí a jediná určená pro nákladní dopravu. Obec je svým charakterem průjezdová, ležící na hlavní spojnici Broumov - Meziměstí. Celá obec je rozložena podél této komunikace. Nejbližší napojení na dálnici je v Jaroměři s dojezdovou vzdáleností 55 km s časem dojezdu cca 1 hodina.

Jak hodnotíte dopravní obslužnost obce?

Obrázek 6: Výsledek dotazníkového šetření mezi občany. Zdroj: Vlastní zpracování.

Železniční doprava

Železniční trať ani zastávka v obci není, nejbližší železniční spojení je v Broumově či Meziměstí.

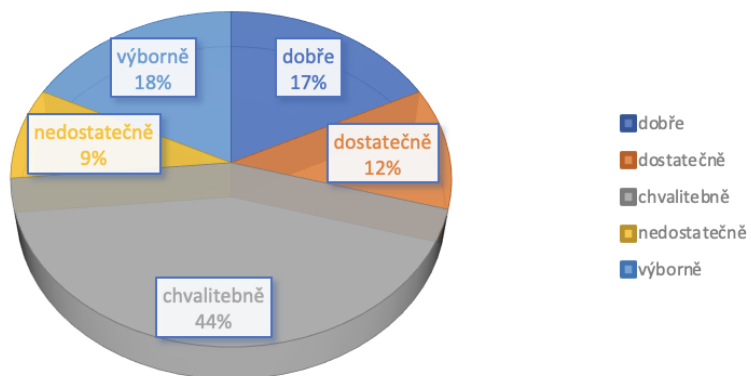
Místní komunikace

V katastru obce se nachází silnice III. třídy a lesní a polní cesty. Obec má ve vlastnictví 24 km místních komunikací. Místní komunikace jsou postupně renovovány a dochází k obnově cest a vysazování alejí.

Díky své poloze na silnici č. II/302 má obec zajištěnou velice dobrou dopravní obslužnost jak do Meziměstí, tak do Broumova, který je v těsném sousedství obce. V Hejtmánkovicích jsou celkem 4 autobusové zastávky – U dubu, Hostinec, Kulturní dům a U kovárny. Ve všední dny jezdí z Hejtmánkovic do Broumova 19 spojů a o víkendech 6 spojů. Do Meziměstí, kde je také nejjednodušší přestoupit na vlak, jezdí ve všední dny 18 spojů a o víkendech 6 spojů. Dopravní obslužnost je tedy zajištěna na nadstandardní úrovni. Parkovací místa jsou vyhrazena např. u budovy bývalého Obecního úřadu, u Šolcovny a další se plánují.

Jak hodnotíte místní komunikace včetně chodníků?

CELKEM

Obrázek 7: Výsledek dotazníkového šetření mezi občany. Zdroj: Vlastní zpracování.

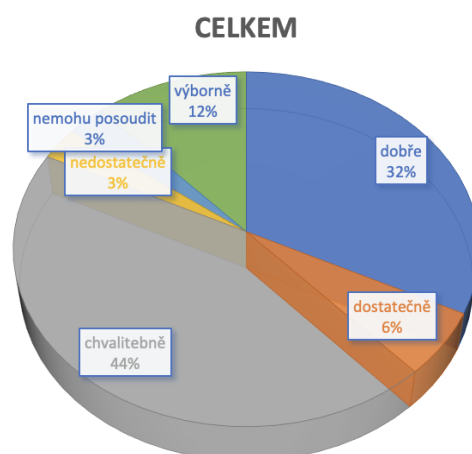
2.7 OBČANSKÁ VYBAVENOST

2.7.1 Bydlení

Obec Hejtmánkovice má charakter zástavby venkovského typu. I v Hejtmánkovicích jsou typické statky broumovského typu (např. čp. 30, 95, 142 atd.). Dle Sčítání lidí, domů a bytů (dále jen SLDB) z roku 2011 byl bytový fond obce tvořen 194 budovami. Z toho bylo 182 rodinných domů a 7 bytových domů. Celkový počet obydlených domů činil 171. 3 domy jsou ve vlastnictví obce, 1 je ve vlastnictví bytového družstva, 6 je vlastněno formou spoluvlastnictví. 158 budov patří fyzickým osobám.

Obecní byty má obec aktuálně 4 (3 byty jsou v areálu Šolcovny a 1 v budově OÚ). V obci se připravuje Dům pro seniory (cca 8 bytů) - v budově bývalého OÚ: koncept malobytů s možností terénní pečovatelské služby.

Jak hodnotíte možnosti pro výstavbu rodinných domů a kvalitu bydlení?

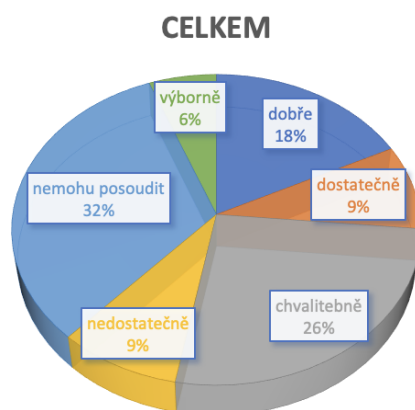

Obrázek 8: Výsledek dotazníkového šetření mezi občany. Zdroj: Vlastní zpracování.

2.7.2 Školství

V obci se nachází Mateřská škola, jedná se o organizaci zřízenou obcí. MŠ Hejtmánkovice se nachází ve středu obce v budově s nepřehlédnutelnou fasádou na vyvýšeném místě stranou od silniční komunikace. Ke školce náleží prostorná zahrada s altánem a množstvím atraktivních herních prvků. Škola je jednotřídní s kapacitou 23 míst. Součástí mateřské školy je školní jídelna, která zajišťuje stravu nejen pro docházející děti, ale i pro další strávníky v obci. Do školy děti dojíždí do Broumova či Meziměstí.

Jak hodnotíte kvalitu vzdělávání (MŠ)?

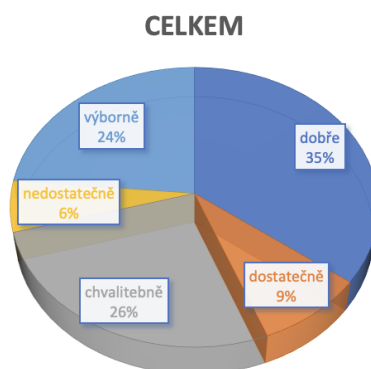

Obrázek 9: Výsledek dotazníkového šetření mezi občany. Zdroj: Vlastní zpracování.

2.7.3 Zdravotnictví

Za zdravotnickými službami musí obyvatelé dojíždět. Nejčastější a nejbližší je Broumov, kde jsou dostupné základní ordinace (v rámci polikliniky či soukromé ordinace lékařů) a pohotovosti. Nemocnice v Broumově je vybavena lůžky pro následnou péči; nachází se zde oddělení interny. V Broumově (cca 5 min, 4 km) je i výjezdové pracoviště Rychlé záchranné služby. Poliklinika se nachází také v Meziměstí. Nejbližší nemocnice je v Náchodě.

Jak hodnotíte dostupnost zdravotní péče?

Obrázek 10: Výsledek dotazníkového šetření mezi občany. Zdroj: Vlastní zpracování.

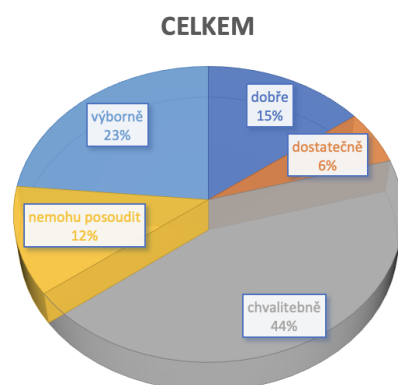
2.7.4 Organizace, sport a spolky

Podmínky pro sportovní a volnočasové aktivity jsou v obci odpovídající. V obci a jejím okolí jsou díky krásné přírodě a CHKO velmi dobré podmínky pro cyklistiku a pěší turistiku, v zimě běžecké lyžování.

V obci samotné je sportoviště, fotbalové hřiště se zázemím v podobě kabin. Prostor nabízí šatny, sociální zařízení, sklad sportovního náčiní, klubovnu, venkovní gril a udírnu, podium a taneční parket se zastřešenou a nezastřešenou částí. Fotbalové hřiště využívá k činnosti TJ Sokol Hejtmánkovice. Po rekonstrukci budovy Mateřské školy proběhla v roce 2015 regenerace zahrady MŠ, kde byla vybudována herní a odpočinková zóna pro děti v přírodním duchu a s důrazem na environmentální výchovu. Veřejná dětská hřiště v obci nejsou, ale jsou plánovaná. Centrální venkovní prostor areálu Šolcovny bude opraven, v plánu je vybudování parčíku s lavičkami, herními prvky pro děti s možností venkovních her (např. hřiště na pétanque či venkovní šachový stůl). Prostor by do budoucna mohl být rovněž využíván pro pořádání společenských akcí typů jarmark, farmářské trhy, letní divadelní slavnosti atd. V prostorách uvnitř vznikl nový kulturní sál pro obyvatele obce.

Další možnosti pro sportovní vyžití nabízí blízká větší centra, zejména Broumov (sportovní haly apod.), a Meziměstí (AQA park, Centrum Walzel). V blízkém okolí je také možnost napojit se na hustou síť cyklostezek nejen v příhraničí na území České republiky, ale také v Polsku. V blízkosti jsou též dostupné turistické trasy procházející CHKO Broumovsko. V zimě nabízí obec a oblast výborné podmínky pro běžecké lyžování.

Jak hodnotíte možnosti sportovního vyžití?

Obrázek 11: Výsledek dotazníkového šetření mezi občany. Zdroj: Vlastní zpracování.

Spolky

Hasiči

Dle prvního zápisu v kronice, která se našla v původní hasičárně u obecního obchodu a je uložena na místním Obecním úřadě, vznikl hasičský sbor Hejtmánkovice v roce 1877. Činnost tohoto sboru byla financována z členských příspěvků, z rozpočtu obecní tehdejší rady, dobrovolných darů, peněžních částek získaných z pořádání plesů a zábav. Opětovné obnovení sboru se váže k datu 3. 9. 1945.

Hejtmanky

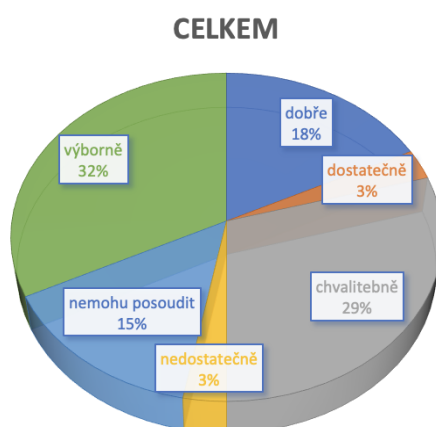
Spolek žen z Hejtmánkovic. Schází se jednou měsíčně při sdílení volnočasových, přednáškových a vzdělávacích aktivit. Pravidelně vyráží na výlety na kolech po okolí. Spolupracují s Obecním úřadem, pomáhají při akcích pořádaných kulturní komisí, pořádají vánoční pečení, pomoc při Dětském dni.

TJ Sokol Hejtmánkovice

Fotbalový tým v obci.

Honební společenstvo Hejtmánkovice Jetřichov

Jak hodnotíte podporu spolků ze strany obce?

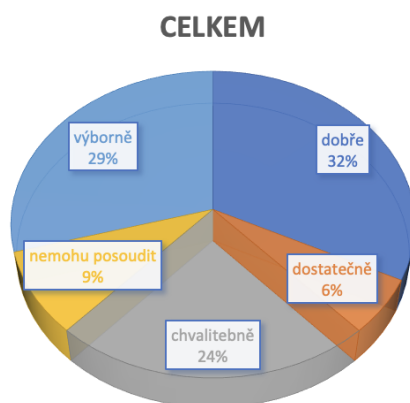
Obrázek 12: Výsledek dotazníkového šetření mezi občany. Zdroj: Vlastní zpracování.

2.7.5 Služby

Obec zajišťuje svým občanům vybrané služby, které pomáhají zvýšit kvalitu života a spokojenost občanů. V obci je k dispozici terénní pečovatelská služba a mateřská škola. U budovy bývalého Obecního úřadu se nachází Z-BOX služby Zásilkovna. V obci je nově otevřená hospoda v areálu Šolcovny, která aktuálně nabízí víkendové menu. V prostorách bývalé restaurace U Bůňů, by měl vzniknout obchod s potravinami a se smíšeným zbožím.

Z dostupných služeb lze v obci využít služeb kadeřnice Jany Valáškové; pro ubytovací služby jsou k dispozici např. Penzion Jízdárna Hejtmánkovice s celkovým počtem šesti apartmánů. Penzion nabízí vyjíždky na koních plemena Fríský kůň. Toto jedinečné plemeno může na svém hřbetě provést krajinou Broumovské kotliny i naprosté začátečníky. Ostatní služby a možnost nákupu je v nedalekém Broumově.

Jak hodnotíte občanskou vybavenost?

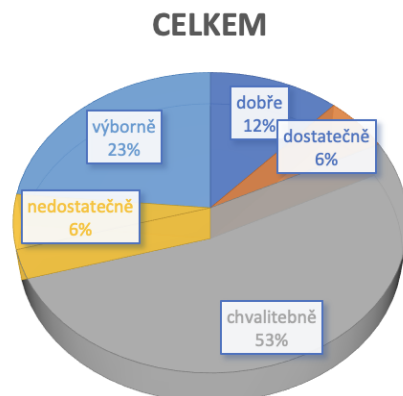

Obrázek 13: Výsledek dotazníkového šetření mezi občany. Zdroj: Vlastní zpracování.

2.7.6 Informační servis obce

Informace o dění v obci jsou předávány tradičním způsobem pomocí vývěsních tabulí. Obec má své webové stránky, kde se lidé mohou dočíst o potřebných informacích, ať už o dění v zastupitelstvu, dění v obci; nebo zde mohou najít rozpis svozu komunálního odpadu. V obci vychází také jednou měsíčně Hejtmánkovický zpravodaj.

Jak hodnotíte komunikaci obecního úřadu s občany?

Obrázek 14: Výsledek dotazníkového šetření mezi občany. Zdroj: Vlastní zpracování.

Bezpečnost

Obec má zpracovaný povodňový plán. Jako preventivní opatření v oblasti předcházení živelným pohromám byla v roce 2003 dokončená regulace Liščího potoka. Obec je začleněna do integrovaného záchranného systému. Informovanost občanů o živelných pohromách zajišťuje pomocí systému VISO (Varovný Informační Systém Obyvatelstva), který funguje prakticky na celém Broumovsku.

2.7.7 Správa obce

Obec Hejtmánkovice tvoří základní územní celek vymezený vlastním katastrálním územím. Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Je veřejnoprávní korporací s plnou právní subjektivitou, má vlastní majetek a vystupuje v právních vztazích svým jménem. Obec leží ve správním obvodu Broumov. Posláním obce je zajištění veřejné správy na svém území, případně výkon státní správy v územním obvodu a za podmínek stanovených zákony. Obec má do deseti stálých zaměstnanců a využívá pracovníky k veřejně prospěšným pracím. Spolupracuje s Úřadem práce v Broumově.

Vedení obce je velice aktivní v rozvoji obce. Pravidelně se i účastní soutěže o Vesnici roku, kterou pořádají Spolek pro obnovu venkova, Svaz měst a obcí, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. V roce 2014 obec získala v této soutěži Modrou stuhu za

společenský život a s tím související i finanční odměnu ve výši 600 tis. Kč. Hejtmánkovice jsou členy DSO Broumovsko, MAS Broumovsko, Euroregionu Glacensis, Společnosti pro destinační management Broumovska, Svazu měst a obcí ČR.

Rozpočet obce, podle kterého hospodaří v průběhu kalendářního roku, je povinně každoročně sestavován na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tvorbu, postavení, funkci a obsah rozpočtu upravuje uvedený zákon, kterým se Hejtmánkovice při svém hospodaření musí řídit. Celkový přehled příjmů a výdajů města po konsolidaci (tj. s očištěnými ukazateli o takové částky peněžních prostředků, kdy obec převádí peněžní prostředky mezi vlastními bankovními účty a položkami rozpočtu), je znázorněn v tabulce níže.

Úřední dny obce jsou v pondělí a ve středu od 8.00 do 11.30 a od 13.00 do 17.00 hodin.

	PŘÍJMY					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1 - DAŇOVÉ PŘÍJMY	9 364 962,27	8 329 878,91	9 132 253,29	9 375 527,68	8 700 301,37	9 984 805,91
2 - NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	4 349 376,41	4 761 889,53	4 094 895,97	4 308 469,32	4 820 456,60	5 919 227,87
3 - KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	214 230,00	320 025,00	775 721,00	30 930,00	2 202 932,00	2 516 695,00
4 - PŘIJATÉ TRANSFERY	911 338,82	1 909 693,20	7 783 449,68	15 871 327,69	12 703 952,93	1 843 293,84
CELKEM PŘÍJMY	14 839 907,50	15 321 486,64	21 786 319,94	29 586 254,69	28 427 642,90	20 264 022,62
5 - BĚŽNÉ VÝDAJE	9 340 154,36	11 571 256,60	13 817 122,59	12 938 487,22	12 542 504,03	13 060 320,63
6 - KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	1 639 807,44	2 381 067,00	8 385 286,70	24 562 372,84	15 641 758,59	753 313,00
CELKEM VÝDAJE	10 979 961,80	13 952 323,60	22 202 409,29	37 500 860,06	28 184 262,62	13 813 633,63
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	3 859 945,70	1 369 163,04	-416 089,35	-7 914 605,37	243 380,28	6 450 388,99

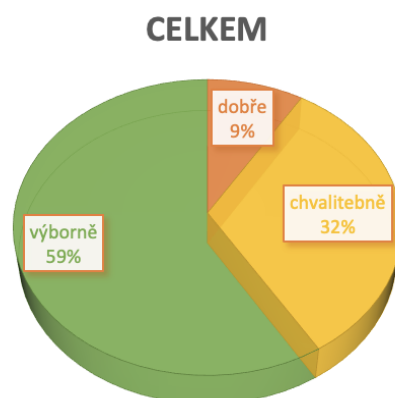
Přehled příjmů a výdajů obce Hejtmánkovice 2016-2021. Zdroj: Obec Hejtmánkovice.

2.8 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

CHKO Broumovsko

Obec Hejtmánkovice leží na území chráněné krajinné oblasti Broumovsko. Broumovský výběžek ve východních Čechách, ohraničený věncem hor Javořích, Stolových a Jestřebích, je malebná krajina s ostrůvky divoké přírody, známá především svými rozsáhlými skalními městy a unikátní církevní a lidovou architekturou. Staleté osídlení a hospodaření dalo vzniknout ekologicky a esteticky cenné oblasti, jedinečné v rámci celé naší země. Mozaika lesů a zemědělských pozemků, doplněná menšími sídly a liniemi stromořadí, remízky a drobnými stavbami, je protkaná sítí potoků a ozdobená skupinami skal a tajemnými skalními městy. Jako strážci se nad ní tyčí stolové hory Ostaš, Bor, Broumovské stěny a polská Hejšovina.

Jak hodnotíte přírodní prostředí v okolí obce?

Obrázek 15: Výsledek dotazníkového šetření mezi občany. Zdroj: Vlastní zpracování.

Adršpašsko-teplické skály a Broumovské stěny, první proslulé rozsáhlým skalním městem, druhé podivuhodnými skalními útvary, jsou nejcennějšími částmi zdejší přírody, kde na specifický pískovcový reliéf a s ním související inverzní klima, jsou vázány vzácné druhy květeny a zvířeny. Zdaleka však nejsou jedinými přírodními klenoty v oblasti: na stovkách lokalit je zaznamenán výskyt vzácných a zranitelných druhů, rozmanitých biotopů a zajímavých výtvarů neživé přírody. Význam některých lokalit se odráží v jejich vyhlášení za maloplošná zvláště chráněná území a lokality soustavy Natura 2000.

CHKO Broumovsko bylo vyhlášeno v roce 1991, má celkovou rozlohu 410 km² a jeho součástí jsou 2 národní přírodní rezervace, 1 národní přírodní památka, 3 přírodní rezervace a 5 přírodních památek. V působnosti Správy CHKO Broumovsko je i národní přírodní památka Babiččino údolí. Na území CHKO Broumovsko je vyhlášeno 8 evropsky významných lokalit a ptačí oblast.

Území je rozděleno do čtyř zón ochrany přírody. Nejcennější je území I. zóny, která zahrnuje zejména přírodní ekosystémy pískovcových skalních oblastí i dochované zbytky přírodě blízkých lesů na těžko přístupných lokalitách a údolní nivy s větší biologickou rozmanitostí. Tvoří přibližně desetinu celkové plochy CHKO.

II. zóna CHKO (zabírá 14% území CHKO) zahrnuje lesy s různou, někdy značně změněnou druhovou skladbou, od starších, kvalitních listnatých a smíšených porostů až po čistě jehličnaté monokultury. Porosty jsou většinou stejnověké. Na zemědělské půdě tvoří II. zónu polokulturní až kulturní travinné porosty.

Největší část, více než tři čtvrtiny území zaujímají III. a IV. zóna. Jsou tvořeny zemědělskými pozemky a lesy s různou druhovou skladbou, vesměs jehličnaté, ale občas i velmi kvalitní smíšené a listnaté porosty menšího rozsahu, které nelze zahrnout do II. zóny a sídelními útvary. Lesy ve IV. zóně jsou menšího rozsahu, obklopené rozsáhlými plochami zemědělské půdy. IV. zóna je vymezena v prostoru Broumovské kotliny, nový návrh zonace počítá s jejím podstatným zmenšením. Nově by však měla zahrnout i některé sídelní útvary, které jsou nyní součástí III. zóny.

V roce 2103 byl veřejně projednán a schválen Plán péče o CHKO Broumovsko platný do roku 2022. Tento dokument je hlavním odborným podkladem pro rozhodování Správy CHKO. Jsou v něm stanoveny cíle ochrany přírody a nástroje k jejich dosažení. Rovněž všechna maloplošná chráněná území v CHKO mají své plány péče.

Ke zlepšení stavu chráněného území využívá Správa dotační programy Ministerstva životního prostředí. Kosení luk, výsadby stromořadí a solitérních dřevin, zvyšování podílu buku a jedle v lesích, péče o památné stromy, ostraha hnízd sokola a opatření na ochranu obojživelníků při jarním tahu podporuje Program péče o krajinu. Zakládání nových vodních ploch a obnovu mokřadů a přírodního charakteru toků umožňuje Program revitalizace říčních systémů.

Živou pamětí krajiny jsou památné stromy. V CHKO požívá ochrany institutu památného stromu 20 výjimečných stromů. U každého je umístěn panel s informacemi o jeho druhu, rozměrech, stáří a ošetřování, někdy i pověst spojená se stromem.

Výskyt některých druhů rostlin, živočichů nebo přírodních stanovišť je v CHKO významný i z celoevropského hlediska. Ptačí oblast evropské soustavy chráněných území Natura 2000 byla vyhlášena v lednu 2005 pro ochranu sokola stěhovavého a výra velkého. Zahrnuje všechny významné pískovcové celky na Broumovsku, které jsou pro tyto druhy ideálním životním prostředím. Pro ochranu mihule potoční jsou na národní seznam evropsky významných lokalit zařazeny části toků Metuje a Dřevíče. Pro svůj výskyt vzácných biotopů byly na tento seznam zařazeny také Adršpašsko-Teplické skály, Broumovské stěny a dosud nechráněná lokalita Žaltman.

Národní přírodní rezervace Broumovské stěny

Národní přírodní rezervace Broumovské stěny (pol. Broumowskie Ściany) byla vyhlášena v roce 1956 na rozloze 638 ha k ochraně krajinářsky významného nesouměrného hřbetu (kuesta) Broumovských stěn s řadou skalních měst. Nalézá se asi 4 km západně od města Broumov v okrese Náchod.

Broumovské stěny z kvádrových pískovců středního turonu tvoří přirozenou hranici mezi Polickem a samotnou Broumovskou kotlinou. V závislosti na úklonu vrstev jsou svahy směrem do Polické pánve mírné, zato k severovýchodu do rovinaté Broumovské kotliny spadá hřeben stěnami.

Severní polovina Broumovských stěn se jeví jako jednoduchý a úzký asymetrický hřbet (typická kuesta), který od výrazného Honského Špičáku (652 m.n.m.) přechází na jihovýchodě přes Strážnou horu (688 m.n.m.) a Loučnou horu (647 m.

n.m.) do mírné ploché sníženiny u obce Slavný. V průběhu celého hřbetu jsou v nejvyšších částech kolmé a převislé skalní stěny, v některých partiích až 50 m vysoké (Strážní hora, Hvězda, Supí hnízdo aj.). Mírně ukloněné svahy k jihozápadu jsou členěné několika hlubokými a dlouhými skalními kaňony. Nejznámější z nich je Kovářova rokle. V blokových akumulacích se nacházejí pseudokrasové jeskyně, protékané podzemním tokem (suťové jeskyně). Podobný ráz mají i některé další dlouhé rokle (Hruškova, Hájkova apod.), které rovněž odvodňují jihozápadní svahy Broumovských stěn směrem na řeku Metuji.

Severní polovina Broumovských stěn se jeví jako jednoduchý a úzký asymetrický hřbet (typická kuesta), který od výrazného Honského Špičáku (652 m.n.m.) přechází na jihovýchodě přes Strážnou horu (688 m.n.m.) a Loučnou horu (647 m. n.m.) do mírné ploché sníženiny u obce Slavný. V průběhu celého hřbetu jsou v nejvyšších částech kolmé a převislé skalní stěny, v některých partiích až 50 m vysoké (Strážní hora, Hvězda, Supí hnízdo aj.). Mírně ukloněné svahy k jihozápadu jsou členěné několika hlubokými a dlouhými skalními kaňony. Nejznámější z nich je Kovářova rokle. V blokových akumulacích se nacházejí pseudokrasové jeskyně, protékané podzemním tokem (suťové jeskyně). Podobný ráz mají i některé další dlouhé rokle (Hruškova, Hájkova apod.), které rovněž odvodňují jihozápadní svahy Broumovských stěn směrem na řeku Metuji.

I severovýchodní svahy jsou členěné skalními roklemi se stejně divokou modelací, ty však vzhledem k prudkým svahům tohoto úbočí mají jen krátký průběh. V jejich dnech, zahlcených mocnými blokovými sutěmi, se nacházejí podzemní systémy pseudokrasových suťových jeskyní, z nichž jeskyně "Pod Luciferem" je svou délkou 395 m nejdelší a nejrozsáhlejší jeskyní v Broumovských stěnách. Jižní polovina Broumovských stěn od obce Slavný až po sedlo Machovský kříž na jihovýchodě nabývá složitější morfologii. Vlivem zvětšené frekvence tektonických poruch má zde terén podobu rozsáhlých pískovcových strukturních plošin s výrazným uplatněním pseudokrasového reliéfu. Na jihovýchodě je to plošina Signálu (708 m. n. m.), příkře spadající do údolí Židovky a k zdrojnicím Bělského potoka. Okraje i povrch plošiny jsou modelovány pestrými tvary selektivního zvětrávání pískovců i svahovými gravitačními pohyby a jsou rozčleněné roklemi a soutěskami i do menších skalních měst.

Plošina Božanovského Špičáku (773 m.n.m.) je nejvyšší částí celých Broumovských stěn. Má rovněž velmi bohatou a pestrou pseudokrasovou modelaci

s uplatněním selektivního zvětrávání a gravitačních procesů. Je také známá výskytem velkého počtu tzv. skalních hřibů, dále i skalních mís a různých typů škrapů. Poslední strukturní plošinou Broumovských stěn je pískovcové plató mezi vrcholy Velké kupy (708 m.n.m.) a Koruny (769 m.n.m.). Plošina výrazně vystupuje příkrými a vysokými srázy nad plochou Broumovskou kotlinu, opět s pestrou pseudokrasovou modelací. Poslední strukturní plošinou Broumovských stěn je pískovcové plató mezi vrcholy Velké kupy (708 m.n.m.) a Koruny (769 m.n.m.). Členitá morfologie především okrajů těchto strukturních plošin podmiňuje i početný výskyt podzemních prostor jeskynního až propastovitého charakteru.

Česká část Stolových hor, která je zařazena v NPR Broumovské stěny, se nachází jihovýchodně od Machovského sedla. Geologicky a geomorfologicky je pokračováním Broumovských stěn. Polská část Stolových hor navazuje na Broumovské stěny a je součástí NP Stolové hory. Nejvyšším vrcholem polské části je Velká Hejšovina (Szczeliniec Wielki).

Nejzajímavější partie Broumovských stěn jsou zpřístupněné hustou sítí turistických značených cest a stezek, které umožňují poměrně pohodlný průchod jinak těžko prostupného terénu. Četné vyhlídkové vrcholy (Hvězda, Supí koš, Koruna, Ruprechtický Špičák, Božanovský Špičák a další) poskytují výhledy nejen na blízký skalní terén a další okolí Policka a Broumova, ale i k dalekým obzorům s charakteristickou konturou hřebenů Krkonoš, Sovích hor, Orlických a Bystřických hor a přes polskou Kladskou kotlinu až po vzdálený Králický Sněžník a Jeseníky.

Nejvíce navštěvovanou partií Broumovských stěn je Hvězda (671 m.n.m.), která je i velkou křižovatkou turistických cest. Přitažlivostí tohoto místa je nejen výhled do Broumovské kotliny s pohraničními horami v pozadí, ale také známá barokní kaple, postavená v letech 1732–33 podle plánů K. I. Dientzenhofera a oblíbená turistická chata, která je postavená ve švýcarském slohu.

V těsné blízkosti Broumovských stěn u obce Suchý Důl mělo docházet v letech 1892–1895 ke 23 zjevením Panny Marie Suchodolské, tehdy čtrnáctileté Kristině Ringlové. Církev dodnes tyto události neuznala.

Rezervací prochází rozvodí mezi Severním mořem a Baltským mořem. Geopark Broumovsko nese statut Národního geoparku.

2.9 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je dnes již standardní analytickou metodou nejen regionálního rozvoje, jejíž podstatou je odhalení a současně vzájemné porovnávání vnitřních silných a slabých stránek a vnějších podmínek působících na obec. Jedná se o analýzu hlavních tendencí současného a budoucího vývoje obce.

SWOT, což je zkratka z anglických slov:

- **S = STRENGTHS** – silné stránky, přednosti, výhody: CO JE NA NÁS DOBRÉ
- **W = WEAKNESSES** – slabé stránky, nedostatky, slabiny: CO NÁS OHROŽUJE
- **O = OPPORTUNITIES** – příležitosti, možnosti: JAKÉ MÁME MOŽNOSTI
- **T = THREATS** – hrozby, nežádoucí ohrožení: CO NÁS MŮŽE OHROŽOVAT

Smysl SWOT analýzy spočívá v akceptování silných stránek a odstraňování (nebo alespoň omezování) stránek slabých, čímž se zvyšuje pravděpodobnost budoucí realizace příhodných možností, a naopak se omezuje dopad pojmenovaných hrozeb.

Výsledky SWOT analýzy slouží jako základ pro další analyzování obce, vymezení problémových oblastí a zaměření rozvojového plánu obce.

Silné stránky	Slabé stránky
❖ Krásná příroda a atraktivní prostředí CHKO Broumovsko ❖ Poloha obce ❖ Aktivní vedení obce ❖ Klidný život na malé obci v těsné blízkosti města ❖ Dobrá dopravní dostupnost ❖ Absence problematických a sociálně nepřízpůsobivých obyvatel ❖ Dobrá technická infrastruktura v obci ❖ Bohatý kulturní a společenský život ❖ Aktivní činnost spolků ❖ Progresivní obec ❖ Obecní lesy - udržitelná péče ❖ Nové kulturní centrum Šolcovna ❖ Místní komunikace (tzv. zadní cesta) - bezpečná pro chodce i cyklisty ❖ Ochota obyvatel dojíždět za prací	❖ Region "na konci světa" - z toho plynoucí nevýhody ❖ Hluk, exhalace a dopravní zatížení z provozu na silnici 2. třídy č. II/302 ❖ Absence chodníků ❖ Chybějící radar / semaforey na dopravní tepně obce ❖ Průjezdná obec ❖ Málo parkovacích míst na parkovišti u školky ❖ Absence hospody, obchodu, školy ❖ Mezilidské vztahy ❖ Chybějící kořeny a tím pádem vztah k místu
Příležitosti	Hrozby
❖ Dům pro seniory ❖ Vybudování lepšího zázemí na hřišti ❖ Dokončení hřiště Spořilov ❖ Digitalizace úřadu ❖ Udržitelný rozvoj turistického ruchu ❖ Rozvoj ubytovacích kapacit v obci ❖ Rozvoj a naplnění potenciálu Šolcovny - budovy i areálu ❖ Vytvoření nového centra obce (propojení náměstí s hřištěm včetně rybníka) ❖ Budování parkovacích míst ❖ Prohlubování vztahů, setkávání obyvatel obce - větší zapojení do kulturního a společenského života obce, aktivit obce i spolků ❖ Budování sociálního bydlení	❖ Stárnutí obyvatel obce ❖ Náročnost čerpání dotačních titulů ❖ Nízká porodnost, hladé rodiny s dětmi ❖ Nevyřešení dopravní situace na silnici 2. třídy č. II/302

❖ Podpora pro podnikání a rozvoj podnikatelských aktivit v obci (zejména pro služby) ❖ Vytváření podmínek pro stěhování nových obyvatel na území obce	
--	--

VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Obec Hejtmánkovice byla podpořena v rámci Operačního programu Zaměstnanost, k realizaci projektu "DSO Broumovsko – profesionalizace veřejné správy a zpracování strategických a koncepčních dokumentů". Tento projekt je mimo jiné zaměřen na tvorbu strategických a koncepčních dokumentů jednotlivých členských obcí DSO Broumovsko. Dokumenty zpracovalo DSO Broumovsko.

Pro co nejširší pohled na problematiku každé obce a zpracování kvalitních strategických a koncepčních dokumentů byl kladen důraz na zapojení významných aktérů obce do pracovní skupiny, která formovala vizi a strategii rozvoje obce v horizontu deseti let. Široká veřejnost byla zapojena formou dotazníkového šetření. Hlavním účelem dotazování bylo zjištění názorů a postřehů místních občanů. Občané odevzdávali vyplněné tištěné dotazníky v úředních dnech na obecním úřadě, případně je vkládali do schránky obecního úřadu. Návrhová část byla prodiskutována na třech setkáních pracovní skupiny, které se uskutečnily v průběhu realizace strategického plánu obce v době od roku 2020 do roku 2022.

3 NÁVRHOVÁ ČÁST

Návrhová část vychází z poznatků analytické části a SWOT analýzy. Reflektuje témata, která jsou pro další rozvoj obce stěžejní. Návrhová část postupuje od obecných cílů ke konkrétním aktivitám.

STRATEGICKÁ VIZE

Dlouhodobá vize určuje představu o budoucnosti obce, vyjadřuje, jak se bude obec rozvíjet a měnit. Strategická vize vychází z poznatků analytické části a z nápadů pracovní skupiny. Realizace strategických cílů napomůže k naplnění této vize a zajistí tak kvalitní životní prostor pro obyvatele Hejtmánkovic.

Vize obce Hejtmánkovice

Obec Hejtmánkovice je vždy o krok napřed směrem k nejvyšší kvalitě života. Obec je ideálním místem pro život, nabízí klidný život na vsi v blízkosti města, s maximální technickou a občanskou vybaveností a dobrou kvalitou života. V Hejtmánkovicích se dobře žije všem věkovým skupinám.

STRATEGICKÉ CÍLE

Strategické cíle představují výsledný stav, kterého by mělo být dosaženo v horizontu platnosti dokumentu.

Obec Hejtmánkovice si stanovila strategické cíle, kterých chce dosáhnout do roku 2032, cíle jsou tedy definovány na období 10 let. Strategické cíle vychází z potřeb občanů obce a definovaných problémů v analytické části. Strategické cíle vychází také z vize obce Hejtmánkovice. Strategické cíle vyjadřují žádoucí stav, kterého by mělo být do roku 2032 dosaženo.

VIZE:

CÍL 1: SPRÁVA OBCE

**CÍL 2: UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ S PODPOROU CESTOVNÍHO
RUCHU**

CÍL 3: VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

CÍL 1: SPRÁVA OBCE

Priorita 1.A: Péče o obecní majetek	
<i>Specifický cíl: Správa a obnova majetku ve vlastnictví obce</i>	
Opatření 1.A.1:	Renovace současného majetku
Priorita 1.B: Technická infrastruktura	
<i>Specifický cíl: Rozvoj technické a dopravní infrastruktury</i>	
Opatření 1.B.1:	Zlepšení kvality infrastruktury v obci
Priorita 1.C: Rozvoj služeb a bydlení	
<i>Specifický cíl: Podpora služeb a podnikání a možností bydlení</i>	
Opatření 1.C.1:	Rozvoj služeb v obci
Opatření 1.C.2:	Nové možnosti bydlení

CÍL 2: UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ S PODPOROU CESTOVNÍHO RUCHU

Priorita 2.A: Péče o lesy a zemědělskou krajinu	
<i>Specifický cíl: Udržitelný rozvoj zemědělské a lesní půdy</i>	
Opatření 2.A.1:	Udržitelná péče o lesy i půdu
Priorita 2.B: Udržitelný cestovní ruch	
<i>Specifický cíl: Podpora udržitelné formy cestovního ruchu</i>	
Opatření 2.B.1:	Podpora meziobecní spolupráce a projektů s oblastním přesahem
Priorita 2.C: Územní rozvoj	
<i>Specifický cíl: Zlepšení vzhledu obce</i>	
Opatření 2.C.1:	Revitalizování, údržba a čistota veřejných prostranství a zeleně

CÍL 3: VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

Priorita 3.A: Zázemí volnočasových aktivit	
<i>Specifický cíl: Zajistit kvalitní zázemí pro volnočasové a sportovní vyžití</i>	
Opatření 3.A.1:	Rekonstrukce a rozvoj
Priorita 3.B: Spolky a spolková činnost	
<i>Specifický cíl: Rozvoj a podpora spolkové činnosti</i>	
Opatření 3.B.1:	Podpora aktivit spolků a akcí

4 IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

Účelem implementace je zajistit úspěšné zavedení strategického plánu do praxe řízení obce.

Strategický rozvojový plán byl sestaven v souladu s cíli následujících strategických dokumentů:

- Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2021+
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+
- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje místní akční skupiny Broumovsko pro období 2021-2027

OPATŘENÍ A AKTIVITY

*Opatření a aktivity formulují konkrétní přístup k řešení strategických cílů.
Opatření budou naplněna realizací konkrétních rozvojových aktivit.*

CÍL 1: SPRÁVA OBCE

Priorita 1.A: Péče o obecní majetek

⇒ Opatření 1.A.1: Renovace současného majetku

Aktivita 1.A.1.1: Odbahnění rybníka	
Popis aktivity	Cílem je využít některý z dotačních programů týkající se zádrže vody v krajině tak, aby se v obci mohl obnovit (tzn. odbahnit a vyčistit) rybník.
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce
Předpokládaný termín realizace	2022-2032
Odhad rozpočtu aktivity	- - -
Připravenost k realizaci	PD a stavební povolení

Aktivita 1.A.1.2: Šolcovna - nové centrum obce	
Popis aktivity	Objekt Šolcovny prošel výraznou rekonstrukcí a vede k vytvoření nového centra obce. Záměrem rekonstrukce bylo nabídnout obci zázemí pro konání společenských, kulturních a sportovních akcí a skladovací prostory pro obecní techniku. Aktuálně je v řešení plán na renovaci centrálního venkovního prostoru - dojde k vybudování parčíku s lavičkami, herními prvky pro děti i možností venkovních her; např. hřiště na pétanque či venkovní šachový stůl. Součástí navrhovaného řešení je i dobíjecí stanice pro elektrokolá. Prostor, který takto vznikne, by mohl být využíván pro pořádání společenských akcí, např. pravidelných jarmarků, farmářských trhů, kulturních akcí atd. Cílem je i propojení prostoru s rybníkem a hospodou. Obec má také záměr odkoupit od pozemkového fondu pozemek u garáží, kde by vzniklo parkoviště.
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce

Předpokládaný termín realizace	2022-2032
Odhad rozpočtu aktivity	- - -
Připravenost k realizaci	Zadání studie v roce 2022 + Záměr

Priorita 1.B: Technická infrastruktura

⇒ Opatření 1.B.1: Zlepšení kvality infrastruktury v obci

Aktivita	1.B.1.1: Vybudování parkoviště naproti fotbalovému hřišti
Popis aktivity	Z důvodu nedostatečné kapacity parkovacích míst v obci bude naproti fotbalovému hřišti vybudováno nové parkoviště (cca 10 parkovacích míst).
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce
Předpokládaný termín realizace	2022-2032
Odhad rozpočtu aktivity	- - -
Připravenost k realizaci	Záměr

Aktivita		1.B.1.2: Veřejné osvětlení - údržba
Popis aktivity	V případě potřeby nutné opravy k udržení dobrého technického stavu svítidel (odstraňování zjištěných závad a poruch VO a kabelů, výměna nesvítících světelných zdrojů a svítidel, údržba rozvaděčů).	
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce	
Předpokládaný termín realizace	2022-2032	
Odhad rozpočtu aktivity	- - -	
Připravenost k realizaci	Záměr	

Aktivita		1.B.1.3: Dopravní obslužnost
Popis aktivity	Udržení dopravní obslužnosti na stávající úrovni.	
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce	
Předpokládaný termín realizace	2022-2032	
Odhad rozpočtu aktivity	- - -	

Aktivita 1.B.1.4: Výstavba chodníku	
Popis aktivity	1. etapa vede od Bůnů k hřišti. 2. etapa od Bůnů ke školce.
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce
Předpokládaný termín realizace	2022-2032
Odhad rozpočtu aktivity	- - -
Připravenost k realizaci	Zpracovává se PD

Priorita 1.C: Rozvoj služeb a bydlení

⇒ Opatření 1.C.1: Rozvoj služeb v obci

Aktivita 1.C.1.1: Mateřská škola	
Popis aktivity	Udržení MŠ v chodu a její další rozvoj; snaha o naplňování její plné kapacity. Modernizace vybavení, zázemí apod.
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce
Předpokládaný termín realizace	Průběžně
Odhad rozpočtu aktivity	- - -
Připravenost k realizaci	Průběžně probíhá

Aktivita 1.C.1.2: Dům pro seniory	
--	--

Popis aktivity	Původní objekt, ve kterém sídlil obecní úřad, bude upraven na bytový dům a dále pronajímán. Záměrem je mít v prostoru byty pro seniory a dům provozovat jako Dům s pečovatelskou službou. Možné je i poskytovat další služby jako např. hromadný nákup, asistovaný on-line nákup, služby obecního dovozu (obdoba taxi) k doktorovi, na nákup apod.
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce
Předpokládaný termín realizace	2022-2032
Odhad rozpočtu aktivity	- - -
Připravenost k realizaci	Zpracovává se PD

Aktivita	
1.C.1.3: Zachování a rozvoj služeb v obci	
Popis aktivity	Zachování a podpora stávajících služeb v obci (např. kadeřnictví) a podpora vzniku nových formou vytváření vhodných podmínek pro podnikání (např. zvýhodněný nájem pro nového provozovatele hospody v areálu Šolcovny - nový nájemce v hospodě od února 2022; poskytnutí prostor k podnikání v budově OÚ apod.).
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce
Předpokládaný termín realizace	2022-2032
Odhad rozpočtu aktivity	Dle potřeby

⇒ Opatření 1.C.2: Nové možnosti bydlení

Aktivita		1.C.2.1: Parcely k bydlení
Popis aktivity		Prodej parcel pro výstavbu rodinných domů. Motivace k trvalému pobytu. Obec nedávno prodala 4 parcely, kde jsou nově postavené domy, 2 se ještě budou stavět. Aktuálně se zpracovává územní studie - nová plocha k výstavbě by mohla vzniknout za Hvězdeckou ulicí.
Předpokládaný odpovědný subjekt		Vedení obce
Předpokládaný termín realizace		2022-2032
Odhad rozpočtu aktivity		- - -
Připravenost k realizaci		Záměr + zpracování územní studie

CÍL 2: UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ S PODPOROU CESTOVNÍHO RUCHU

Priorita 2.A: Péče o lesy a zemědělskou krajinu

⇒ Opatření 2.A.1: Udržitelná péče o lesy i půdu

Aktivita 2.A.1.1: Obnova a údržba lesů	
Popis aktivity	Udržitelné lesní hospodaření v lesích patřících obci.
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce
Předpokládaný termín realizace	2022-2032
Odhad rozpočtu aktivity	- - -

Aktivita 2.A.1.2: Vysazování alejí	
Popis aktivity	Obec již získala dotační prostředky na vysazování alejí. Cílem aktivity je pokračovat v podobných snahách o udržitelnou péči o krajinu. Alej dětí - nová aktivita obce, kdy za každé narozené dítě obec vysadí strom. Obec zajistí koupi stromu i pozemek k realizaci.
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce
Předpokládaný termín realizace	2022-2032
Odhad rozpočtu aktivity	- - -

Priorita 2.B: Udržitelný cestovní ruch

⇒ Opatření 2.B.1: Podpora meziobecní spolupráce a projektů s oblastním přesahem

2.B.1.1: Aktivní participace v projektech a meziobecní spolupráci	
Aktivita	
Popis aktivity	Obec je součástí MAS Broumovsko, DSO Broumovsko, APRB; má navázanou spolupráci s Polskem. Zejména cestovní ruch je pro region Broumovska velmi důležitý. Region nabízí atraktivní přírodní i kulturní památky. Obec se bude podílet na rozvoji cestovního ruchu v rámci meziobecní a příhraniční spolupráce.
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce
Předpokládaný termín realizace	Průběžně
Připravenost k realizaci	Průběžně probíhá

Priorita 2.C: Územní rozvoj

⇒ **Opatření 2.C.1: Revitalizování, údržba a čistota veřejných prostranství a zeleně**

2.C.1.1: Lepší péče o obecní zeleň	
Aktivita	
Popis aktivity	Soubor sezónních prací za účelem udržení bezpečného stavu zeleně (zametání, pokos, průklest). Další pokračování spolupráce s ÚP (pracovní místo pracovníka Technických služeb); nákup techniky k údržbě: rameno na sekání a koště na traktoru.
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce
Předpokládaný termín realizace	Průběžně
Odhad rozpočtu aktivity	- - -
Připravenost k realizaci	Průběžně probíhá

2.C.1.2: Nový mobiliář v obci	
Aktivita	
Popis aktivity	Zlepšení vzhledu městského mobiliáře v obci včetně sjednocení (koše na odpadky, lavičky, stojany na kola a další). Nové betonové lavičky podél cyklostezky - nová odpočinková místa.
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce
Předpokládaný termín realizace	2022-2032
Odhad rozpočtu aktivity	- - -
Připravenost k realizaci	Průběžně probíhá

CÍL 3: VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

Priorita 3.A: Zázemí volnočasových aktivit

⇒ Opatření 3.A.1: Rekonstrukce a rozvoj

3.A.1.1: Zázemí u fotbalového hřiště	
Aktivita	
Popis aktivity	Pokračování v rekonstrukci - doplnění o výstavbu dětského venkovního hřiště. Nová buňka na WC.
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce
Předpokládaný termín realizace	2022-2032
Odhad rozpočtu aktivity	2.000.000 Kč
Připravenost k realizaci	PD

3.A.1.2: Kulturní sál	
Aktivita	
Popis aktivity	V prostorách opravených budov Šolcovny funguje kulturní sál jako zázemí společenských, kulturních a sportovních akcí. Plánován je nákup pingpongových stolů, využití sálu jako zázemí pro divadla a divadelní představení (hostují divadla z Červeného Kostelce, z Poličky); plán je pravidelně pořádat Loutkové divadlo pro děti z Broumova.
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce
Předpokládaný termín realizace	2022-2032
Odhad rozpočtu aktivity	- - -
Připravenost k realizaci	Probíhá

Priorita 3.B: Spolky a spolková činnost

⇒ Opatření 3.B.1: Podpora aktivit spolků a akcí

Aktivita		3.B.1.1: Podpora pořádaných akcí a vznik nových
Popis aktivity	Udržení stávajících pravidelných akcí a pořádání nových, např. pravidelné jarmarky, slavnosti s trhy, pravidelné farmářské trhy. Podpora cvičení žen na sále, rukodělných kroužků pro děti, sportovní aktivity pro děti od 3 let (Sportásek přes léto) apod.	
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce	
Předpokládaný termín realizace	Průběžně	
Odhad rozpočtu aktivity	- - -	
Připravenost k realizaci	Probíhá průběžně	

Aktivita		3.B.1.1: Podpora spolků a spolkové činnosti
Popis aktivity	Aktivní podpora fungujících spolků a podpora vzniku oddílů pro děti a mládež (např. mladí hasiči, myslivci, rukodělný a zájmový kroužek pro dívky zastřešený spolkem Hejtmanky apod.).	
Předpokládaný odpovědný subjekt	Vedení obce	
Předpokládaný termín realizace	Průběžně	
Odhad rozpočtu aktivity	- - -	
Připravenost k realizaci	Probíhá průběžně	

ZPŘÍSTUPNĚNÍ DOKUMENTU

Dokument bude zveřejněn na internetových stránkách obce Hejtmánkovice a zároveň bude k nahlédnutí, případně i k zapůjčení v listinné podobě na obecním úřadě.

HODNOCENÍ PLNĚNÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU

Plnění strategického plánu bude kontrolováno průběžně, bude vyhodnoceno, do jaké míry byly naplánované záměry skutečně realizovány, či z jakých důvodů případně realizovány být nemohly. Současně budou případně přehodnoceny jednotlivé záměry z hlediska možnosti a potřeby jejich realizace a bude také zkontrolováno nastavení priorit záměrů.